

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 30—
pol leta . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele . . . K 35—
četrt leta . . . 6-50	
na mesec . . . 2-80	

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 33.

Izbrani vsaki dan avtor izvenredni napredni in praviški.

Inzerati veljajo: petstopenjski peti vrate za enkrat po 20 vin, za dvakrat po 18 vin, za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Pošlano vrsta 30 vin. Pri večjih inzeratih po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inzerati l. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev. Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne obra. „Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto naprej . . . K 24—	celo leto naprej . . . K 22—	
pol leta . . . 12—	pol leta . . . 11—	
četrt leta . . . 6—	četrt leta . . . 5-50	
na mesec . . . 2—	na mesec . . . 1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 29. septembra. (Kor. ur.) Uradno razglasa:

VZHODNO BOJIŠČE.

Romuni so bili pri Sibirju poraženi. Višine južno in jugovzhodno od mesta so po silnih bojih prišle v posest zavezniških čet. Bitka še ni končana.

V Karpatih se boj nadaljuje. Položaj je neizpremenjen.

Pri armadi generalobersta von Tersztvianskega je bilo predvčerajšnjem vjetih vsega skupaj 41 častnikov in nad 3000 mož ter vpletenih 33 strojnih pušk in 2 topa.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na Kraški visoki planoti močan artiljerijski ogenj in ogenj strojnih pušk na naše pozicije in zadaj ležeče prostore. Na fronti Fleimstala je sovražnik včeraj popoldne pod zaščito goste megle napadel Gardinal in Cimo Buso Alto. Zavrnilo smo ga. Vrh Cima stoji trajno pod lahkim in težkim artiljerijskim ognjem. Kljub temu je imela rešilna akcija uspeh. Našim vrtilim četam se je pod velikimi težkimi posrečilo izkopati in spraviti še sedem popolnoma onemoglih Italijanov.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 29. septembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Po krvavi obrambi sovražnih napadov dne 27. septembra je bitka ob Sommi včeraj bistveno popustila. V bližinskem boju smo zavrnili močan angleški napad med Ancro in Courcelletom na njegovem zapadnem krilu z opustitvijo majhnih kosov jarkov. Severozapadno in severno od Courcelleta se je zlomil v našem ognju. Slabotnejši napad pri Faucourt L'Abbeyju se je tudi ponesrečil.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadni fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Izvezemši brezuspešni slabotni ruski sunek severovzhodno od Godušicega in mestoma oživilo streljanje nobenih dogodkov. Število dne 27. septembra pri Korinici vjetih Rusov se je zvišalo na 41 častnikov in nad 3000 mož, plen na 2 topa in 33 strojnih pušk.

Armadni fronta generala konjenice nadvojvode Karla.

Boji v Karpatih trajajo. Nobenih posebnih dogodkov.

Bojišče na Sedmograškem.

Sovražni odpor v odseku pri Sibirju je popustil. Romunske čete so vržene proti gorovju.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Položaj je neizpremenjen.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Romuni pri Sibirju poraženi.

Romunska vojska je doživela k svojim porazom v Dobrudži nov občuten poraz pri Sibirju. Boj, ki se je tam od 25. septembra sem vršil, se je končal dne 28. septembra s popolno našo zmago.

Vojni poročevalci poročajo: Dve romunski diviziji sta dne 22. septembra izvršili sunek proti varstvenim četam na obeh straneh Sibirja. Naše čete so sunek zavrnile in se je ponesrečil poskus motiti zbiranje naših čet. Dne 23. in 24. septembra je prišlo do živahnih spopadov obojestranskih izvidnih čet. Dne 25. t. m. so tu za gosto mrežo izvidnih čet skriti deli armade generala Arza nenadno prodrli ter dosegli že prvi dan uspehe. Kmalu je spoznalo romunsko armadno vodstvo kritični položaj ter poslalo tja ojačenja. Istočasno je moralo priti na pomoč tudi svojim četam na prelazih Szurduk in Vulkan. Romunsko armadno vodstvo je vsled te spretne poteze izgubilo inicijativo ter je moralo prestavljati čete zdaj sem, zdaj tja, tako da je kmalu nastala zmeda v vodstvu. Tako ni moglo preprečiti grozečega poraza pri Sibirju. Zopetno zasedenje višin južno od Petrosenija pa je slaba tolažba. Višina Tulizija v gorovju Merisorja je trdno v naših rokah ter so ostali vsi romunski naskoki brezuspešni.

Južno od Sibirja je moral sovražnik svojo fronto nekoliko umakniti ter naše čete tam krepko napredujejo. Zasedle so po porazu Romunov višine južno in jugo - vzhodno od mesta. Tudi severo - zapadno od Fogaraša se vrše živahnejši boji.

Letalski napadi na Bukarešto.

Iz Bukarešte poročajo: »Zeppelin« se pojavijo vsako temno noč nad mestom ter bombardirajo določene kraje. Zadeti so že bili: kraljeva palača, vojno ministrstvo, hiša ruskega vojaškega atašeeja, ljudski vrt. Kralj in kraljica sta mesto v strahu zapustila ter se podala v gorovje. Vlada spravlja arhive ter se bo preselila. Ubitih je bilo dosedaj 150 oseb.

Amsterdam, 28. septembra. (K. urad.) »Tijd« javlja iz Bukarešte: Nemški zrakoplovi so vrgli v ponedeljek na mesto 50 bomb, ki so ubili 50 ljudi, med njimi žene in otroke.

LISTEK.

Bolnik.

Poljski spisal Z. Niedzwiecki. (Dalje.)

»A namesto da bi mi odgovoril, me raje poslušaj; morda me boš potem bolje razumel.« — — — — — »Pred nekaterimi leti sem imel še eno vero; verjel sem v male, v zapostavljene, v trpeče ljudi . . . v smislu sentimentalne bajke: ljubezen požlahtni človeka.«

Nekega dne sem na potu iz svojega novega stanovanja videl na oknu prvega nadstropja ondote bolnice bolnika v modrobojni halji. Napravil je mučen vtisk.

»Človeškoginjen sem si mislil, ta ne bo več dolgo na svetu« in sem šel svojo pot.

»Od tedaj pa ga vidim pogosto na oknu. Vodni pogled na ta bolesten obraz, ki ga je trpljenje izpačilo, na ta življenja željne in za podaljšanje življenja proseče oči, ki so spadle, kakor da počivajo v svojem

Zeneva, 28. septembra. Romunske oblasti so nastanile avstrijske in nemške državljane v najvišja nadstropja hiš okoli kraljeve palače in ministrstev, da postanejo tako prve žrtve nemških letalskih napadov na ta poslopja.

Najvažnejše romunske vojne odločitve se izvrše še letos.

Berolin, 29. septembra. Po ruskih poročilih je dospel kralj Ferdinand romunski v Dobrudžo in si je ogledal utrjene pozicije in oporišča ob Donavi. Rusi so bili v Romuniji prav toplo sprejeti. Tudi sporazumevanje med zavezniškima generalnima štaboma je izvršno, ker imata oba francoski službeni jezik. Romunski vojaški krogi izjavljajo, da v Romuniji se izvrše najvažnejše odločitve te vojne na vsak način še letos.

Podobenost naših in romunskih uniform.

Z romunske fronte poročajo: Podobenost naših in romunskih uniform, zlasti pa čepic, je povzročila spočetka mnogo težav. Sedaj imajo naši vojaki na sedmograški fronti na čepicah bele pasove. Romuni pa so si dali napraviti na rokave bele križe.

Boji v Dobrudži.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

28. septembra. Romunska fronta. Ob Donavi mir. Pri Grekovu smo zbili sovražno letalo. Padlo je na levi breg Donave. V Dobrudži slaboten obojestranski artiljerijski ogenj. Ob obali Črnega morja je neki ruski dvokrovnik 1 uro in 20 minut obstreljeval Mangalijo. Nobenih žrtev. Škoda neznatna. Naša letala so pri Tuzli in Tarladžakeju, kakih 10 kilometrov južno od Tuzle, uspešno napadla dva sovražna torpedna rušilca.

28. septembra. Romunska fronta. Vzdolž Donave mir. V Dobrudži šibek artiljerijski ogenj. Na obrežju Črnega morja je obstreljevala neka ruska vojsna ladja eno uro in 20 minut vas Napladžakoj. Obstreljevanje je ostalo brezuspešno.

lastnemu grobu, je vzbudil moje zanimanje in moje sočutje.

»Bolnice so se mi zdele vedno žalostnejše, kakor ječe; kakor sta bolezen in smrt strašnejša, nego karkoli na svetu.«

»Kako strašno mora biti, če leži človek na bolniški postelji, na kateri je že toliko ljudi umrlo; med dvema drugima bolnikoma, ki ječita bolesten in znata vsak čas izdihniti; med celo kolonijo pohabljenih, ki jih jezi že to, da so na svetu. Vse naokrog ni videti drugega, kakor bolezn, zdravnik in sirove strežnike; diši po mazilih in mikstural; da je razdeljen na ure za operacije in na ure za obiske, povsod straši smrt.«

»V taki atmosferi je živel tudi oni človek, pred čigar očmi je valovalo življenje s svojimi čari, s svojimi veselji in hrupno vrvenje na ulici, videl ženske in otroke, mladeniče in starce, bogate in revne, videl jih je v svetlem solncu in na svežem zraku uživati vse, kar nudi življenje . . .«

»Nekoč sem vprašal bolniškega vratarja, kaj da je temu možu. Rekel mi je, da mu gnijo kosti, da je že mnogo mesecev v bolnici in da je ne

Kritični dnevi v Atenah.

Vesti o vojni napovedi Grške.

Dunaj, 29. septembra. Dunajski grški poslanik Gryparis izjavlja, da ni dobil do večera nobenega obvestila, da je sklenila Grška napovedati Bolgarom in Nemcem vojno, pristavlja pa, da že več dni nima nobene zveze z Atenami.

Grška se še ni odločila.

Zeneva, 29. septembra. Pariška »Liberté« zatrjuje, da se Grška še ni odločila. Četverozveza pa je prepričana, da se mora kralj Konstantin skoraj vdati.

Kronski svet v Atenah.

London, 28. septembra. (Kor. u.) »Daily Telegraph« javlja: O včerajšnjem kronskem svetu se poroča, da so se ga udeležili kralj, ministrski predsednik, zunanji minister, načelnik generalnega štaba Moskopulos in vsi generali. O razpravah v kronskem svetu ni bilo ničesar objavljeno.

Amsterdam, 29. septembra. Reuter poroča iz Aten: Kakor se govori, je sklenil ministrski svet po posvetovanju s kraljem za vojaško sodelovanje s četverozvezo.

Princ Andrej poklican v Atene.

Atene, 28. septembra. (Kor. ur.) Grški princ Andrej, ki se je nahajal nekaj časa v Londonu, da tam zastopa interese grškega dvora, je bil od kralja Konstantina brzogovorno poklican v Atene nazaj.

Razburjenje v Atenah.

London, 28. septembra. (Kor. u.) »Daily Chronicle« poroča iz Aten z dne 27. septembra, da je glavno mesto po dolgem času zopet zelo razburjeno. Došla so prva poročila s Krete, ki pravijo, da sta bila Venizelos in Konduriotis na Kreti z izrednim navdušenjem sprejeti. To je napravilo v Atenah še globji vtisk kot pa odhod Venizelosa in Konduriotisa. Celo odločni nasprotniki Venizelosa ne morejo sedaj ignorirati gibanja. Sklep otoka Mitilene, da se prikloni revolucionarnemu gibanju, proklamacija atenskega častniškega zbora, pridružitve dveh grških vojni ladij

ententi in nastop častnikov v Patrasu in na Krju, vse to je napravilo velikanski vtisk.

»Secolo« ne zaupa kralju Konstantinu.

Lugano, 29. septembra. »Secolo« je prepričan, da se bo kralj Konstantin odločil za intervencijo. Toda ne smemo se varati, pravi rečeni list, kralj bo šel le tako daleč, da vzame Venizelosu veter iz jader in da potolaži entento. Četverozveza si ne sme delati iluzij o vojaški kvaliteti grške armade, katere častniki so germanofili. Računati sme k večjemu z Venizelosovimi prostovoljci. Navzlic temu si bo četverozveza vsled grške intervencije vsaj zavarovala hrbet in razpolagala z železnico Patras - Solun, ki je za aprovizacijo njene armade največje važnosti.

Gunaris za intervencijo?

Pariz, 28. septembra. (Kor. ur.) »Temps« javlja iz Aten dne 27. septembra: Gunarisovi pristaši so se na konferenci, ki se je vršila pod Gunarisovim predstvom, izrekli za opustitev nevtralnosti.

Revolta grške armade.

Atene, 28. septembra. (Kor. ur.) Agence Havas. Grški rezerv. častniki so izdali manifest, v katerem pozivljajo narod, da se naj postavi pod zastave armade za narodno obrambo. Na manifestu je 146 podpisov. Narodnemu gibanju se pridružuje vedno več častnikov atenske garnizije in iz provinc. Več oficirjev in vojakov garnizije v Patrasu se je podalo v Solun.

Izdajstvo grških vojni ladij.

Pariz, 28. septembra. (Kor. ur.) Agence Havas poroča iz Aten: Razen obrežne oklopnice »Hydra«, so se baje pridružile ententnemu brodomu tudi ladje »Spetsai« in »Psare« ter 4 torpedovke.

Grška armada.

Dunaj, 29. septembra. Tukajšnji politični krogi sodijo, da bi Grška, ako se je res odločila za intervencijo, ne mogla postaviti v ententine vrste več kakor približno 100.000 mož.

oknu in je gledal na tlak, a čim je zagledal mene, se je umaknil in je izginil od okna.«

»Pogledal sem mehanično predse in zagledal na tlaku nekaj, kar je blestelo.«

»To je bila mala denarnica iz rdečega usnja, opremljena z niklom in natlačeno polna.«

»Mislim sem, da je ta denarnica padla bolniku z okna; sklonil sem se torej, da bi jo pobral in jo po hišniku poslal bolniku, vesel, da zamorem siromaku izkazati vsaj to malo uslugo.«

»Toda prav ko sem iztegnil roko, da bi pobral denarnico, sem od glavnih vrat slišal klicanje. Kakor navadno, je sedel pred vratmi bolnični hišnik in mi dajal znamenja, naj denarnice ne poberem.«

»Začuden in neodločen sem pogledal na okno, a bolnik je zopet odskočil in se skril.«

»Šel sem k hišniku, da ga vprašam, zakaj mi je dajal znamenja, naj ne poberem denarnice.«

Odgovoril mi je z vso resnobo, a nekako skrivnostno: Ne bo dobro, če se dotaknete denarnice.

(Konec prihodnjega)

Zasežene nemške in avstrijske ladje v grških pristaniščih.

Kopenhagen, 28. septembra. Iz Pariza poročajo, da je bilo v grških pristaniščih zaseženih 8 nemških in avstrijskih ladij, skupaj 35.000 ton vsebine in v vrednosti 17 milijonov frankov.

Solunski triumvirat.

»Secolo« poroča: Narodni odbor v Solunu je sklenil, prepusti vladno triumviratu, ki ga tvorijo Venizelos, admiral Konduriotis in general Danglis. Na Venizelosovi strani se nahaja še nad 1000 častnikov, čete, ki prihajajo iz Krete, štejejo 4000 regularnih vojakov in 10.000 insurgentov.

Diktator Venizelos na Kreti.

Atene, 28. septembra. (Kor. ur.) »Agence Havas«. Pri Venizelosovem prihodu v Kano so bile ulice polne ljudi, ki so slavili osvoboditelja. Bivši poslanec Zuredis je pozdravil Venizelosa in admiral Konduriotis v imenu naroda. Poudarjal je, da je narodova volja, da se sestavi vlada pod Venizelosovim predsedstvom, vodstvo narodnega boja pa izroči admiralu Konduriotis. Nato je govoril Venizelos. Dejal je, da je pozval kralja, da naj ustreže željam naroda. Končno si je Venizelos ogledal čete. Povsodi vlada mir.

Pariz, 28. septembra. (Kor. ur.) »Temps« javlja dne 27. septembra: Venizelos izjavlja v listu »Patris«: »Gibanje, katerega vodstvo sem prevzel skupno z admiralom Konduriotisom, je po svojem bistvu čisto narodno. Mi nečemo odpraviti državne oblike, temveč le pripraviti obrambo v Makedoniji. Status quo v Atenah, s svojimi civilnimi in vojaškimi oblastnjami ostane nedotaknjen. Ako hočejo ostati Atene pri svojem dosežanju stališču, bomo nastopali sami.

Venizelosova taktika.

Italijanski listi razpravljajo prav obširno o Venizelosovi politiki in o

njegovih namelih. »Corriere della Sera« opozarja zlasti, da je treba razločevati med solunsko revolucionarno akcijo in med Venizelosovim podjetjem, ki ima svoje središče na Kreti. V Solunu gre za vojaško revolucijo. Tamkajšnji revolucionarni odbor hoče postaviti posebno armado, ki naj se bori proti Bolgarom, hoče pa tudi odtrgati Makedonijo in otoke od starega grškega kraljestva. Tega separatističnega programa Venizelos ne odobrava. Zato je izzval revolucijo na Kreti, ki naj nadvlada tudi separatistične težnje solunskega komiteja. — Venizelos hoče odtegniti grškemu kralju Konstantinu armado in njene voditelje, da mu jih da v pravnem času zopet na razpolago. Venizelos nikakor ne namerava ustanoviti republike, njegova revolucija je le poskus najskrajnejšega in odločilnega pritiska na kralja, da bi opustil svojo, po Venizelosovem mnenju za državo pogubno politiko. »Popolo d'Italia« poudarja, da ravna Venizelos kot iskren patrijot in v dobrem namenu. S tem, da je stopil na čelo gibanja za pridruženje k ententi, skuša rešiti Makedonijo in otoke za Grško. »P. d. I.« pa dvomi, ali se mu bodo politični načrti posrečili, kajti Grška da je priložnost za intervencijo že zamudila.

Grki v Görtlitzu.

Wolffov urad poroča iz Görtlitz, da so prispeli tja dne 28. septembra prvi grški transporti. Na kolodvoru so Grke, katerim je poveleval polkovnik Karakallos, bivši zapovednik v Kavali, pozdravili zastopniki vojaških in civilnih oblasti, med njimi krilni pobočnik cesarja Viljema, polkovnik von Estorff. Nemška vojaška godba je zaigrala grško himno ter spremila grške čete, sestoeče iz 40 oficirjev in 930 mož, ki so korakale v polni opravi z nasaženimi bajoneti, skozi mesto v za ne prirejeno taborišče. Grki zelo hvalijo, kako ljubeznivo so bili povsodi, v Bolgariji, Avstriji in na Nemškem, sprejeti.

Vojna z Rusijo.

V Bukovini se je sponilo pred fronto polkovnika Pappa več sovražnih napadov, zlasti vzhodno od Jakobčevca. V pokrajini pri Ludovi se boji vrše nadalje, doslej brez uspeha za Ruso. Tudi na vzhodni zapadno od doline Moldave so bili vsi ruski sunki brezuspešni. Ob Dnestru se pripravljajo novi boji. Ruska poročila govore o novih poletih naših letalcev, ki so bili doslej vedno znak začetka nove ofenzive. Naši poročevalci poročajo o bojih na južnem bregu Dnestra in o silnem topovskem streljanju proti odsekom vzhodno od Haliča. Pri Svinjuhah se naš in nem. plen neprestano zvišuje. Splošno se sodi, da bodo poskusili Rusi še enkrat predno nastopi zima z vso silo udariti v smeri na Vladimir Volinjski, na Lvov in proti Sedmograški.

Bitka pri Svinjuhah.

Vojni poročevalci poročajo: Nekaj dni sem poročajo iz Volinije, da zbira rusko armadno vodstvo po zadnjih naskokih v masah, katerih edini uspeh je bilo decimiranje garde, nadalnje rezerve ter izvršuje pregruacije. Iz izpovedi vietnikov izhaja, da je bilo rusko armadno vodstvo k temu prisiljeno vsled gotovih dogodkov pri dveh južnoruskih zborih, ki sta bila poslana gardnima polkoma v ojačenje. Opazilo se je, da je lastna artiljerija in strojne puške gonila Ruso naprej, ti pa so se pred žičnimi ovirami obrnili in jih ni bilo več mogoče spraviti naprej.

General Brusilov je moral zato postaviti tu v fronto mlade letnike iz rezerv, predno pa je mogel izvršiti sunek, so ga prehiteli čete generalobersta v Tersztyanszkega, oziroma generala von der Marwitz, ter so prizadejale tu stoječim ruskim četam v uradnih poročilih omenjene velike izgube.

Brusilov o ciljih svoje ofenzive.

Ženeva, 29. septembra. General Brusilov je izjavil ponovno poročevalcu pariškega »Journala«: Znanje pridobitve ozemlja za sedaj ne pričakujemo. Glavni cilj ostane oslabiljenje sovražnika.

Boji v Makedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

26. septembra. Makedonska fronta. Položaj neizpremenjen, mestoma slaboten obojestranski artiljerijski ogenj.

28. septembra. Makedonska fronta. V dolini Lerina (Florina) neznaten artiljerijski ogenj. Na višini Kajmakčalanu živahno topovsko delovanje. Odbili smo ponočni napad sovražnika in zasedli s protinapadom en jarek njegove glavne pozicije. V dolini Moglenice neznaten artiljerijski ogenj in boji z minami. Na obeh straneh Vardarja in Belašice Planine mir. Na fronti ob Strumi šibek artiljerijski ogenj in praske med patruljami. Vzdolž egejskega obrežja križari neprestano sovražno brodovje.

Francosko uradno poročilo.

26. septembra. Ko so dobili Bolgari ojačenja, so napadli Kajmakčalan; boji so bili deloma luti. Naše majhne postojanke so se umaknile v svoje jake. Brigadir polkovnik Stojčić je bil ranjen. Bolj proti levi so zavrnile ruske, francoske in srbske čete vse napade na dele njih fronte. En bolgarski častnik in 50 Bolgarov se je vdalo.

28. septembra. Orijet-ska armada. Na fronti ob Strumi je obstreljevala angleška artiljerija sovražna stanovališča pri Janimahu. Bolgarska kolona, ki je prišla v ogenj naših baterij, je imela izgube in se je razpršila. Od Belašice planine do Vardarja delovanje patrulj in topovski ogenj s presledki. Ob srbski fronti sovražnik svojih napadov na Kajmakčalan ni obnovil. Malo kosov jarkov, ki so jih Bolgari na tej točki vzeli, so jih stali vsled trdovratnega odpora Srbov težko izgubili. Na našem levem krilu sta se zlo-mila dva bolgarska napada na naše pozicije vzhodno in zapadno od Florine v ognju francoskih čet, predno sta mogla dospeti do naših črt. Dve letali sta bombardirali Kenale, jugozapadno od Bitolja.

Angleško uradno poročilo.

28. septembra. Na fronti pri Dojranu smo razpršili sovražne delavske oddelke. Sovražni letalci so bili zelo delavni. Eno sovražno letalo je padlo na tla. — Fronta ob Strumi. Mornariške čete so obstreljevale in razpršile sovražni oddelek v bližini Razolidosa, francoska

artiljerija pa drugo kolono v bližini Janimahu. Pri spopadu prednjih straž v bližini mostu Orjak smo prisilili sovražnika, da se je umaknil. Mornariška letala so bombardirala železniško postajo Angisto.

Srbsko uradno poročilo.

28. septembra. Tekom bojev proti Kajmakčalanu se je Bolgarom posrečilo, na nekaterih točkah ustaliti se v naših jarkih samo za ceno težkih izgub. Razpoloženje čet je izborno.

Sarajevske operacije prekinjene.

Lugano, 29. septembra. Iz Soluna poročajo: Na makedonski fronti vlada vihar in dež. Vsled tega so operacije četverozvezne armade prekinjene.

Odmor ob Sommi.

Na najsevernejšem delu angleške napadalne fronte pred Albertom boji še niso utihnili. Ob reki Ancr Anglezji še vedno pokušajo prodirati. Tu tvori fronta proti vzhodu in severu odprt prav kot od Ancre proti Courcelletu ter si obetajo Anglezji najljubši uspeh v tem prostoru, kjer so šli Nemci po prostovoljni umaknitvi iz Thiepvala razmeroma najdelj nazaj. Do sedaj so bili vsi angleški sunki krvavo zavrnjeni. Slabotnejši angleški sunek pri Eaucourt l'Abbayeu se je tudi ponesrečil. Na ostali fronti pred Albertom je nastopila, kakor vedno po zadnjih silnih naporih, zopet pavza.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

28. septembra popoldne. Na fronti ob Sommi naše baterije nadalje močno obstreljujejo nemške obrambne naprave. Ponoči malo delovanje infanterije. Na desnem bregu Mose je bil zvečer močan nemški napad na fronti Douaumont-Fleury-krvavo zavrnjen v ognju naših strojnih pušk in v našem zapornem ognju. Sicer je bila noč povsod mirna.

28. septembra zvečer. Razen topovskega ognja, ki se na fronti ob Sommi s silo nadaljuje, ni poročati s cele fronte o nobenem pomembnem dogodku.

Belgijsko uradno poročilo.

28. septembra. Čez noč se je razvil v okolici Boesingha boj z metali min. Danes je bilo središče belgijskega odseka pozorišče artiljerijskih bojev. Naši topovi vseh kalibrov so silno obstreljevali nemške naprave in baterije vzhodno od Dixmuidna.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

28. septembra popoldne. Med Martinpuichom in Gueudecourtom smo potisnili svojo črto naprej ter si uredili zapadno in jugozapadno od Eaucourta postojanko. Izgradili smo svojo pozicijo na višinskem hrbtu severovzhodno od Thiepvala. Naše izgube zadnjega dneva so bile relativno in absolutno majhne. Skupno število naših izgub ni večje, kakor dvakratno število od nas vjetih.

28. septembra zvečer. Danes smo napadli Švabski okop, ki je sedaj po večini v naših rokah. Zadržanih 24 ur smo na tem prostoru vjeli kakih 600 mož. Okop leži na višini 500 metrov severno od Thiepvala in je najvišja točka na višinskem hrbtu pri Thiepvalu. Od tam je popoln razgled na severno dolino Ancre. Na drugih delih svoje fronte smo se utrdili ter potisnili svojo črto severno in severovzhodno od Courcelletu naprej. Angleška letala so zadnja dva dneva kakor navadno delovala skupno z infanterijo. Z ognjem strojnih pušk smo prizadejali veliko škodo tudi transportu čet. Vpileni smo neko poročilo o boju ob Sommi, izdano od poveljnika nekega nemškega zbora, ki se je udeležil bitke. Poročilo obsega priznanje vrednosti naših čet ter pravi: Angleška infanterija je drzna v naskoku, kar je v veliki meri posledica velikega zaupanja, katero polaga v svojo veliko artiljerijsko premoč. Priznati moramo, da se ve spretno urediti v navor zavzetih pozicijah. Zelo trdovratna je v obrambi. Težko je prepoznati majhne oddelke, če so se s strojnimi puškami uredili v kotu kakega gozda ali v kak skupni hiš. — Taka točka v poročilu kaže učinek naše artiljerije. Doslej so se naslanjale naše instrukcije, zajete iz izkušnje pri obrambi in napadu na skrbno izgrajen sistem jarkov. Čete ob Sommi pa v resnici niso našle sploh nobenega jarka.

Boj za Combles.

Pariški »Liberté« poroča: Nepozabna ostane našim častnikom in našemu moštvu hrabra in junaška nemška obramba odseka pri Comblesu, zlasti boji z nezasišeno silo, ki se se vršili za ceno in pokončali.

Blockada bolgarske egejske obali.

Ententa je razširila blokado bolgarske egejske obale tudi na grško obrežje do izliva reke Strame.

Sovražno letalo nad Sofijo.

Sofija, 29. septembra. (Kor. ur.) »Agence Bulgare«: Davi proti 8. uri je priletelo sovražno letalo z juga v veliki višini nad Sofijo in vrglo pet bomb malega kalibra, ki so ubile nekega pometaja in dva konja ter lahko ranile eno ženo in enega otroka. Materijalna škoda se omejuje na nekaj stekla na oknih, ki so se razbila, ko je bomba počila. Naša letala so zasledovala sovražno letalo, ki je pobegnilo v smeri proti severu potem, ko je moglo le prav hitro preleteti zračni prostor nad glavnim mestom.

Izgube Francozov in Angležev.

»Vossische Ztg.« javlja iz nemškega glavnega stana, da znašajo francosko-angleške izgube v bitki ob Sommi že daleč nad 500.000 mož.

Novi angleški transporti.

Iz Bergna poročajo, da vozijo neprestano nepregledne vrste ladij nove angleške čete na francosko fronto, nazaj pa vozijo ranjene in mrtve. Za prihodnje dni je pričakovati zopet začasne zavortitve angleških pristanišč za nevarne ladje.

Nabori na Francoskem.

Pariz, 29. septembra. (Kor. ur.) Vojni minister je predložil zbornici zakonski načrt o naborih letnika 1918.

»Zeppelin« nad Londonom.

Iz Londona dospeli potniki poročajo, da gori velik del mesta. Najmanj sto hiš je pogorelo. Število mrtvih in ranjenih je mnogo večje, kakor to priznava angleško poročilo. Angleško municijsko ministrstvo razglasa, da je zletela neka municijska tovarna v zrak. Sedem delavcev je bilo ubitih, 72 težko poškodovanih. Mnogo delavk je bilo lahko ranjenih. Kje se je to zgodilo, poročilo ne pove.

Preokret na Španskem.

ki jejo preokret v španski politiki. — Sedaj se pa vrše med Madridom in Londonom še pogajanja o življenju španskih gospodarskih odnošajev s strani entente, dočim pričakuje ta od Španske podpore pri zatvoritvi morja.

Mobilizacija na Portugalskem.

Iz Lizbone poročajo da bo v kratkem mobilizirana česta portugalska divizija.

Lloyd-George o koncu vojne.

Angleški vojni minister Lloyd-George je nekemu časnikarju povedal svoje nazore o zadnjih mirovnih vesteh. Govoril je kar športno: Nemčija se je odločila da se hoče bojevati z Angleško, dokler ne bo eni ali drugi narejen konec. Skrbeli bomo za to, da ji bo ustrezno. Boj bo trajal do razbitja. Ves svet, tudi nevtralc, ki jih vodijo najplemenitejši človeški nagibi, naj vedo, da vmešavanje od zunaj ne pride v poštev. Angleška ni prosila nikakega posredovanja, ko ni bila pripravljena za boj in ga zdaj ne bo trpela, ko je pripravljena za boj, dokler ne bo pruski vojaški despotizem popolnoma uničen. Prijatelj Nemcev niso prešli nobene solze, ko je šlo na bojišče na tisoče angleških državljanov, katerih vojaško vezbanje je trajalo le nekaj mesecev in ki so bili tam pokončani, bombardirani in s plinom zastrupljeni. Zdaj pa imajo isti ljudje solze v očeh pri misli, kaj da se zgodi. Suhih oči so gledali na rane prvega neenakega boja. Nobeno klanje, nobeno trpljenje, ki še more priti, ne more biti hujše od trpljenja teh mrtvih zavetnikov, ki so morali v začetku občutiti celo silo pruskega vojnega stroja. V angleški odločitvi, nadaljevati boj do popolnega premaganja, tiči več, kakor samo naravna želja po maščevanju. Proti njej govori nečlovečnost in neusmiljenost predstoječega boja. Ta pa se ne more primerjati z neusmiljenostjo, ki bi se zgodila s tem, da bi zdaj vojno končali, dokler je civilizacija ogrožena od istega sovražnika. Če tudi zdaj še ne vidimo, kdaj bo konec vojne, vendar nimamo nobene dvoma, kakšen bo konec. — A Francija, je vprašal časnikar, ali je ravno tako odločena, voditi boj do konca? Ali se tudi misli bojevati, dokler ne bo mogoče Nemčiji diktirati pogojev miru? — Na to vprašanje je po daljšem premišljevanju Lloyd-George odgovoril: Svet se še ni naučil ceniti velikost in obširnost vredno plemenitost Francije. Pri Anglezih bo armado športni duh pozival do zadnjega trenutka, mi

Pred novimi boji na Krasu.

Italijanski topovi pokajo na Krasu in hočejo uničiti pozicije avstro-ogrskih braniteljev, pa tudi čez te pozicije segajo italijanski izstrelki in obdelujejo prostor za njimi. Poleg topov se trudijo italijanske zračne ladje, da bi napravile kar največjo mogočo škodo na železnici, da bi se odrezal dovoz branilnim četam in bi bile s krepkim sunkom številne infanterije po najljubši artiljerijski pravi končno premagane. Ali vojno delo Italijanov ne gre izpod rok tako, kakor je zasnujejo in kakor si je predstavljajo italijanski vojskovodje v glavnem stanu. Strašne so morale biti italijanske izgube, da je tako zalela italijanska ofenziva na primorski fronti, katere težišče je Kras, parjen do skrajnosti mora biti vojvoda d' Aosta, da si ne upa pognati zopet globokih mas svojega moštva na kraško bojišče, marveč odlaša in pričakuje, da napravi artiljerija čudežno pot, po kateri bo mogla italijanska infanterija priti do zmage, ki odpravi vrata Trsta. Kakor je razvidno iz glasov italijanskih listov, je italijanska javnost nestrpna in se boji prevelikih izgub na primorski fronti. Saj je primorska fronta stala Italijo že toliko ogromnih žrtev! Italijanski listi tolažijo in priporočajo potrpljenje. Kako veliko pa mora biti mrmranje v Italiji, nam pravi »Secolo«, ki tolaži svoje čitatelje s trditvijo, da odločitev itak ne pade na primorski fronti. S tem hoče menda priznati, da Italijani sploh ničesar ne bodo odločili. Cadorna se giblje zadnje dni toliko bolj po tirolski fronti. Nekaj mora vendar poročati in ako zavzamejo italijanski alpinisti kak rob, je poročilo o tem bombastično opremljeno, pač da bi se pozornost obrnila od primorske fronte, izgub in neuspehov na njej. Morda se boji Cadorna tudi tega, da bi prišle še s tirolske fronte silne avstrijske čete na Goriško in njihovi topovi, ko že tako toži, da je obramba nepričakovano trda in se vojskujejo za njo prvovrstni avstrijski junaki. Udriranje po tirolski fronti pa najbrže ne potolaži italijanske razburjenosti radi zastale ofenzive in tudi ne zavede nas, da bi ne vedeli in ne vpoštevali v polni meri, da glavni cilji italijanskega bojevanja so ob Adriji in ne v zasneženih tirolskih Alpah...

Snočno uradno poročilo nam naznanja, da se vrši sredi grmenja topov na Tirolskem samaritansko delo. Naše čete so obdržale ob najljubšem sovražstvu nasprotnika, ko noče niti rešitve svojih lastnih živih zakonitih vojakov, usmiljeno srce. Poročilo nam pripoveduje, da na vrh Cimona streljajo Italijani neprestano z lahko in težko artiljerijo, vendar pa se je izvršilo težavno rešeno delo:

naši vojaki so se izpostavili sovražnem ognju in otehi gotove smrti več italijanskih vojakov, katere so izkopali izpod sipin. To je delo vsega priznanja vredno, častno, velikodušno, ki pravi, kako plemenit duh preveva naše moštvo...

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

27. septembra. V Astiški dolini je bilo v noči na 26. močno sovražno artiljerijsko delovanje proti našim pozicijam ustavljeno z učinkovitim odgovorom naših baterij. Severno kotline Lagh, potok Zara, Posina, se je polastil eden naših oddelkov z drznim naskokom višje pozicije med Monari in Tovo. Na ostali fronti artiljerijski boj. Sovražnik razvija pri tem posebno delovanje proti od nas zavzevanima glavnima oporiščema na Koti 208 in Koti 144 na Kraški planoti. Preteklo noč se je posrečilo enemu naših vodljivih zrakoplovov po boju z ljutimi zračnimi toki prispeti nad Kraško planoto, kjer je obsul z bombami na cesti Komen-Kostanjevica korakajoče kolono čet in vozov. Zračna ladja se je vrnila nepoškodovana za naše črte, čeprav so jo našli žarometi in je bila cilj ljutega artiljerijskega ognja.

Italijanski napadi v masah.

Bumdimpešta, 29. septembra. »Az Est« poroča iz vojnoporočevalskega stana: V zadnjih bojih na Kraški planoti so Italijani zopet porabili taktiko napadanja v masah. Podvzeli so proti našim pozicijam nebrojne sunke v masah. Kakor računajo naši vojaki, so napadali v osmih jurišajočih valovih zaporedoma. Pri nekem vjetem oficirju se je našel Cadornov ukaz, ki daje navodila za osemvrstne juriše. Po tem ukazu naj bi Italijani pri svojih napadih zožili fronto v širini dveh stotinj. Tako gre potem 16 stotinj vsakega polka, razdeljenih na osem vrst, v boj.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

»Avanti« poroča, da so se v Milanu in Florenci izvršile zopet številne aretacije. V Milanu je uvedena poštna cenzura skoro za vse člane mestnega sveta.

Klerikalni poslanec Longinotti je podal na notranjega ministra vprašanje, ali se sme trpeti v katoliški deželi javno zaničevanje Izveličarja in ali nimajo poklicane vladne organizacije obveznosti, da preprečijo kršenje pravic kulture in vestnosti, zlasti ker so ta kršenja obenem atentat na narodno edinstvo in omadeževanje idealnih lastnosti italijanske vojne. Vprašanje je nastalo vsled zasledovanja verskih in političnih nasprotij med pozameznimi cerkvenimi organizacijami in listi.

Francozih bo goreča domovinska ljubezen vzdrževala armado do cilja, ne da bi vprašala, kdaj bo konec. — In Rusija? je vprašal časnikar. — Rusija se bo borila do smrti, je odgovoril minister. Rusija se je počasi vzbudila, a se bo ravno tako počasi pomirila glede tistih, ki so jo prisilili v to težko vojno in ne bo pozabila. Udari v trenutku, ko se to najmanj pričakuje. Ne, izmed zaveznikov se ne bo nihče izneveril. Nikdar več, to je naš bojni klic. Trpljenja in bolesti se pri nas množe. Strahote bojišča so nepopisne. Prihajam z bojišča na francoskem. Mislim sem, da sem na vrhovi pekla, ko sem videl mirirajočo, ki so šli v gorečo peč in videl, ko so se eni vrnili pohabljeni in taki, da jih ni bilo več spoznati. Te strahote se na svetu ne smejo več ponoviti. Sredstvo, temu narediti konec, je, da se provzročiteljem tega zločina proti človeštvu naloži taka kazen, da bo izkušnja, ponoviti tako početje, izgnana enkrat za vselej iz src tistih, ki vladajo in ki imajo pokvarjenega duha. To je, kar hoče Angleška.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

28. septembra. Fronta pri Felahiju. Razmeroma močno streljanje. — Perzijska fronta. Na cesti Hamadan-Kasvir je prišlo do spopada izvidnih čet nam v prilog. Na levem krilu smo zavrnili slaboten sovražni napad. — Kavkaška fronta. Na desnem krilu spopadi izvidnih oddelkov in od časa do časa artiljerijski dvoboj. Vjeli smo nekaj mož. V centru smo s protinapadom zavrnili napad sovražnika, izvršen pod zaščito megle in v sneževju. Na levem krilu smo zasedli del sovražne črte prednjih straž. Z ostalih front ne poročajo o nobenem pomembnem dogodku.

Pod pritiskom entente.

ŠVEDSKA PRED ODLOČITVJO.

»Zürcher Post« poroča iz Stockholma: Položaj Švedske je vsled vedno naraščajočega pritiska zelo resen in Švedska bo morda že v bližnji bodočnosti prisiljena k odločitvi.

Ententi je mnogo do tega, da dobi popolno jasnost o stališču Švedske, predno pokrije led dohod v pristanišče Arhangelsk. Zadnja švedsko - norveško - italijanska pogodba iz leta 1862, naj služi kot vzrok za zahteve entente, da odstrani Švedsko minksko zaporo morske struge Kogrund.

Na Švedskem čutijo, da more imeti ta korak velik in odločilen pomen.

Ni dvoma, da bo švedska vlada vztrajala na svojem prvotnem odgovoru na ententne note in dane bo dopustila nobenih diplomatskih razmotrivanj o pravici, zapreti to morsko pot, ker je tako postopanje edina pot, da se izogne Švedska usodi Grške.

Glasom poročila »Frankfurter Zeitg.«, se je izrazil neki aktivni norveški diplomat, da hoče ostati Švedska sedaj še na vse strani lojalno ne-strankarsko nevtralna ter so vse tri skandinavke države trdno odločene, obdržati si po vojni proste roke. Zlasti med Norveško in Nemčijo ni spornih točk. Priznal je, da je vojna podmorskih čolnov dolžnost Nemčije in da se poslužuje tega sredstva v skladu z mednarodnim pravom. Na Norveškem je zavladala silna draginja, zlasti pri moki, žitu, kolonialnem blagu, premogu in to vsled visokih tovarnin. Skandinavija je danes popolnoma edina. Niti celotna Skandinavija, niti en del se ne da vreči iz nevtralnosti.

Nemško-švicarska gospodarska pogodba podpisana.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Curiha: Zvezni svetnik Hofmann je sporočil v narodnem svetu, da je bila včeraj podpisana gospodarska pogodba z Nemčijo, ter dostavil, da je Švica dosegla, kar mora dobivati za ljudsko prehrano, industrijo in obrt.

Španska.

Francoska poročila pravijo, da je ententa že pričela s pripravljalnimi deli za pogajanja s Španjo v interesu poostrejitve blokade. Pogajanja se vrše direktno med Londonom in Madridom. »La Patrie« je mnenja, da hoče Anglija za vsako ceno pregovoriti Španjo, da zapleni nemške ladje v španskih pristaniščih, sicer bi omejila Anglija uvoz premoga in rude na Španjo.

Amerika in Nemčija.

Amerikanci kršijo nevtralnost proti Nemčiji.

Berolin, 29. septembra. (Kor. u.) Večerni listi opozarjajo na »Matinovo« vest, da je Nottwerl, najbolj znani ameriški letalec, ki se bore na angleški fronti, v zračnem boju padel in dalje, da delujejo pri Verdunu ameriški letalci pod imenom »American Aviatric Squadron«. Listi žigosajo to kot kršenje nevtralitete. »Lokalanzeiger« piše: Vsi vemo, da smo iz miroljubnosti in da bi ne bilo človeških žrtev, naredili Ameriki koncesije in vidimo z začudenjem, da so te koncesije imele posledico, da preskrbuje Amerika tudi še nadalje ententi municijo in orožje. Vrh tega vidimo, kako zlorablja Amerika našo popustljivost. Amerikanci torej lahko dosežejo sovražno armado in dobe v njej važna mesta. Za zdaj verjamemo, da bo ameriški vladi še možno, poskrbeti, da ne bodo ameriški državljani izkoriščali storjenih koncesij na način, ki si ga nikar ne pustimo dopasti. »Berliner Tagblatt« vidi v tem postopanju Amerike dokaz, kako gineva spoštovanje pred načeli nevtralnosti. — »Deutsche Tageszeitung« pravi, da je postopanje Amerike drzen posmeh vsaki nevtralnosti in direktno izzivanje, ki si ga nemški narod ne sme dopustiti.

Amerika mora pomagati.

Novi Jork, 20. septembra. (K. u.) (Zakasneno.) Brezlično poročilo Wolffovega urada »Evening Mail« poroča: Bivši gubernator na Filipinih Forbes je povedal nedavno pri dinerju republikanskih voditeljev: Lord Kitchener je izrazil napram njemu mnenje, da zavezniški brez pomoči Amerike ne bodo mogli nikdar poraziti Nemčije. To je izrazil Kitchener pri nekem posvetovanju s Forbesom in člani Rezervebanke Benjamin Strong zadnjo zimo v Londonu. Kitchener si je prizadeval pridobiti Forbesa in Stronga, da zastavita v Ameriki svoj vpliv v interesu zaveznikov.

Konferenca ameriških veleposlanikov.

Kakor poroča »Vossische Zeitg.« je odpoval ameriški veleposlanik Gerard v Washington radi tega, ker se vrši tam konferenca ameriških veleposlanikov o razmerah v Evropi. Gerard je imel pred odhodom iz Berlina razgovore z nemškimi vodilnimi krogi.

Veleposlanik Gerard.

Veleposlanik Zedinjenih držav Gerard je baže izjavil, da upa, da se vrne 1. decembra zopet v Berlin.

Razne politične vesti.

— Sklicanje avstrijskega državnega zbora. Zadnji čas so različne avstrijske stranke pretresale vprašanje o sklicanju državnega zbora in delegacij. Tudi načelnik poljskega kluba vitez Bilinski se je o tej stvari posvetoval z vodjo ogrske opozicije in znan je že, da bo imel poljski klub v kratkem zborovanje v Krakovu, na katerem bo razpravljal o sklicanju parlamenta in delegacij. Oficijozna glasila se izrekajo proti sklicanju parlamenta, češ, da kakakega pozitivnega dela ljudskih zastopnikov sploh ni pričakovati. Ob enem opozarjajo, da v poljskem klubu ne vladajo več tiste razmere, ki so vladale v mirnih časih. Svoječasni izstop Stapinskega in tovarišev iz poljskega kluba še ni poravnani. Vojna je v poljskem klubu ustvarila take razmere, da je moral prevzeti načelstvo vitez Bilinski, ki sploh ni poslanec. Razmerje med poljskim klubom in Vsepoljaki je le za silo poravnano in mnogo poslancev, med njimi vodja Vsepoljakov, grof Skarbek, sploh ne more politično nastopiti. Enaka nesoglasja, pravijo oficijozna glasila, vladajo tudi v drugih strankah, sicer pa poteče v kratkem doba poslanske zbornice in bo zbornica razpuščena, zato naj se poslanci raje pripravijo na nove volitve. V zvezi z vprašanjem sklicanja parlamenta se razpravlja v političnih krogih tudi o aktualnejšem sklicanju delegacij. Sestanek delegacij ni nujno odvisen od sklicanja državnega zbora. Načelo, da morajo biti delegati vsako leto oziroma za vsako delegacijsko sesijo od državnega zbora posebej izvoljeni, je vlada pred par leti zavrgla in grof Stürgkh je interpretiral zakon tako, da ohranijo enkrat izvoljeni delegati svoje mandate tako dolgo, dokler državni zbor ne izvoli drugih. V zmislu te teorije bi bilo torej mogoče, da bi bile sklicane delegacije, ne da bi se popreje sestal plenum državnega zbora. Pa tudi proti delegacijskem zasedanju obstajajo pri nas podobni stvarni pomisleki, kakor proti plenarnemu zasedanju državnega zbora sploh. V ostalem poudarjajo listi, da je kanclerjev govor tokrat še resnejši, da pa odseva iz njega, kakor iz vseh prejšnjih govorov, nemajno prepričanje o končni zmagi.

— Zonet poslanec Liebknecht. Sodišče v Tornu na Nemškem predlaga novo kazensko postopanje proti dr. Liebknechtu, ki je bil šele pred kratkim obsojen. Novo sodno zasledovanje se naj vrši, ker je Liebknecht obdolžen, da je razširjal letake, pozivajoče na nepokornost ter jih je pošiljal tudi vojakom.

Ogrski državni zbor.

V včerajšnji seji je grof Mihail Esterhazy priporočal največjo štedljivost z živili in primerno razdelitev. Tudi za industrijske izdelke se naj določijo najvišje cene in državlanske pravice naj dobe vsi tisti, ki se bore za domovino. Posl. Abraham je grajal vladno zamudo. Predsednik je naznanil, da je eden voditeljev opozicijskih strank zahteval tajno sejo za razpravljanje o gotovih vprašanjih ter je ugodil tej želji.

Minister Ghileany je govoril o živilih, minister Sandor o varstvu otrok in skrbi za begunce. Zavrnili je tudi posl. Polonyia, ki je trdil, da se na Ogrskem nahajajo češki interniranci.

Posl. grof Mihail Karoly je naznanil predlog, naj pošlje zbornica cesarju adresno, v kateri bodo izražene želje predlagateljev.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Vladimir Furlan, učitelj iz Standreža, sedaj računski podčastnik na koroški fronti, je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Ranjen vojni kurat. Poročajo s Krasa, da je bil v bojih dne 11. septembra ranjen vojni kurat 96. polka iz Karlovca pop Vukelić. Kroglo, ki mu je predrila desno stran pljuč, so zdravniki srečno odstranili, tako da je upati, da pop Vukelić ostane pri življenju. Sedaj se nahaja v neki bolnišnici na Krasu. V izvrševanju svoje službe je dospel Vukelić v luj so-vražni ogenj in se ima zahvaliti sam junakom svojega polka, ki so ga ščitili s svojimi telesi, da je ostal živ. Slugo mu je raznesla granata.

Pozdrav z visokega Col di Lana. Z visokih planin gledamo dol na Italijane. Topovi grmijo, šrapneli buče, šaperski branilci se hrabro drže. Dokler mi tukaj stojimo, za dom se nič ne bojimo. Srčne pozdrave vsem dragim! Saper Peter Cigoj.

V ruskem vjetništvu se nahaja Ciril Obljubek iz Kojškega, 28 let star, in sicer v Pavlovskem, guberniji Moskva; Josip Peršič iz Šempasa, 24 let star, je v Čembarju, gubernija Pensa, Štefan Prvanje iz Šentviškegore, 31 let, je tudi v Čembarju, istotam Štefan Pirih iz Kala, 27 let star; Stanko Marušič iz Standreža je v Voronežu; Ivan Božeglav iz Lokvi, 31 let, v Slobodskem, gubernija Vjatka; Andrej Silič iz Šempetra, 24 let, v Čembarju.

Občinska pisarna občine Renče. Sestanek starešin. Naznanja se, da se nahaja občinska pisarna občine Renče v Ljubljani, Rimska cesta 18, v pritličju. Vabi se tem potom one gospode podžupane in občinske starešine, kateri se nahajajo na Kranjskem, na sestanek dne 5. oktobra 1916 ob 3. popoldne. — Župan: Stepanič.

Kras, na katerem divja sedaj vojna groza, obsega politični Sežanski, sodna okraja sta dva: sežanski in komenski. Kras se deli v dva dela: spodnji Kras, to je Komensčina, gorenji Kras, to je Sežanščina. Doselej je po vojni prizadet najbolj spodnji Kras, nad gorenjim brnijo italijanski zrakoplovi. Sodni okraj Komen obsega 17 županstev in sicer: Brje, Brestovica, Gabrovica, Gorjansko, Kobjaglava, Komen, Mavhinje, Nabrežina, Pliskovica, Sela, Slivno, Šempolaj, Škrbina, Stanjel, Temnica, Velikidol, Vojsčica. Prebivalstva je okoli 15.000, hiš 2700. Sodni okraj Sežana obsega 14 županstev in sicer: Avber, Dutovlje, Kopriva, Lokev, Naklo, Povir, Repen Veliki, Rodik, Sežana, Skopo, Štajk, Štorje, Tomaj, Zgonik. Prebivalstva je okoli 14.000, hiš 2500.

Sežanski okrajni šolski nadzornik g. Matko Kante je praznoval 19. t. m. šestdesetletnico svojega rojstva, kakor smo že na kratko omenili. »Učiteljski Tovariš« je prinesel s Krasa simpatično pisani sestavek tem povodom. Iz sestavka posnemamo: Široko polje se je odprlo jublantu, ko je postal šolski nadzornik v sežanskem okraju, mož iz ljudstva in izkušen socijalno - politični delavec, ki je mogel sedaj s svojimi idejami kot iniciator in svetovalec vplivati daleč preko svojega kroga na razvoj ne le šolskega, ampak sploh gospodarskega življenja na Krasu, ki ga pozna bolje kot marsikdo polklicanih faktorjev. Vemo, da je mnogo storil v tem oziru, in poznamo še posebno njegovo stremeljenje za razvoj tako važnega strokovnega kmetijskega in obrtnega šolstva, šolstva prihodnosti. Kakor se kaže v soglasju iniciative in izvrševanja ves mož, tako je šel jubilar tudi v ljudskem šolstvu, kjer je največ dosegel, dalje kot oni, ki seče pot. Izkušal ga je dvigniti čim višje z izborom in z obrazlobo učitelstva po tečajih, z reformo pouka, dasi ni pri tem nikdar ozkosrčno kratil učne svobode, z vestnostjo učitelstva, ki si v stiku z ljudstvom pridobiva tal in ugleda, in posebno še z ustanovitvijo in razširjenjem že obstoječih šol. Zgradil je vrsto lepih, primernih šolskih poslopij, ki so v čast Krasu, ter koristil na ta način tudi učitelstvu, ki je po veliki večini dobilo dobra, zdrava stanovašišča. Bogato delo dveh decenijev! Učitelstvu je bil morda svetovalec in spoštovan, objektivni sodnik njegovega dela. Bil je pa tudi strog sodnik, če bi našel neizvršeno dolžnost, kar so pa bili redki slučaji. Pedagog tudi sredi učitelstva. Kolikokrat pa je z nasvetom in dejanskim zasebnim priskočil na pomoč, bi znali povedati oni, ki mu ohranijo trajno hvaležnost...

Proslava 30. septembra 1916 v Trstu. Italijansko-jadransko politično društvo je izdalo oklic, v katerem vabi prebivalstvo, naj na dan 30. septembra razvije zastave v spomin na dan 30. septembra 1382, ko so zastopniki Trsta nadvojvodi Leopoldu v Gradcu prostovoljno ponudili mesto in je je Leopold sprejel za svojo posest.

Za učitelje iz evakuiranih istrskih krajev. Plače in pokojnine učiteljev iz evakuiranih istrskih krajev, kakor tudi ostalih deželnih vpokojencev, ki so dobivali doslej svoje pokojnine pri mestnem plačilnem uradu v Trstu, bo od 1. oktobra dalje likvidirala in izplačevala blagajna glavnega carinskega urada v Trstu; odslej je pošiljati pobotnice tja.

Razpis natečaja. Dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 12. avgusta 1916 št. 5013/16, ki se je z njim razpisal štipendij v znesku 1500 K ustanove »Michele de Urbancich«, se objavlja sporazumno s c. kr. namestništvom tržaškim sledeče: »Ako se bode pri podelitvi pričujočega štipendija upošteval dijak, ki ni ustanovnikov sorodnik, se mu bode podelil štipendij za sedaj le za eno leto, t. j. za učno leto 1916/17.« — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Pogrešane družine s Primorskega. Pegan Klement, (Feldwebel, k. u. k. Gend. Zugs - Kommdt. Elban, Albanien), išče svojo soprogo Uršulo Pegan in sina Josipa, stanujoča v Gorici, Radeckega ulica 24. — Marija Boštjančič, Novo mesto, Križevniška ulica št. 184, Dolenjsko, išče svojega moža Jožefa, stanujočega v Gorici, Šempeterska cesta št. 49. — Štefan Petrovčič (24 cm M. B. 1/4 R), išče svoje stariše, stanujoče v Dragovici št. 88 p. Orgar pri Gorici. — Cenčič Josip, (k. k. Ldst. R., IV. Bat., 11. Komp., IV. Zug), išče družino Jožefa Cenčič iz Volč pri Tolminu št. 23. — Jarc Andrej, (L. I. R. 26., Sieberer Waisenhaus, Innsbruck) išče svojo ženo Jožefo iz Šempetra pri Gorici. — Katarina Pintar, (Weikendorf Nr. 16 (Pfauhof) N. Oe.) išče svojega moža Janeza Pintarja iz Solkana. — Anton Ipavec, (k. u. k. F. J. B. 9., 22. Marsch-Komp.) išče Ano Droč in svojo hčerko Ksaverijo Ipavec iz Gorice, via Campo Santo 32 in Jakoba Štucin, via Ascoli 11. — Ivan Travižan, (k. k. Ldst. Et. Ass. Kpm. IV.) išče Tezrejo Travižan, via Grabizio 6, Marijo Badalič istotam in Katarino Travižan, via Grabizio 15, vse iz Gorice. — Franc Jakin, (k. u. k. Bau-Komp. 24/97) išče svojo mater Jožefo Jakin in pet bratov iz Kozane pri Kojškem in Brdih. — Franc Saksida na Saksidu pri Dornbergu št. 263 išče svojo hčerko Felicito Saksida, stanujočo v Gorici, via Dreossi št. 7. — Šinek Zvonimir, (VII. Ersatz-Komp. Magazin beim Gasthaus Pfeiler in Mureck, Steiermark) išče družino Rajkoto Šinek, stanujočo v St. Petru pri Gorici. — Avgustin Frančeškin, (St. Martin Kaplenberg, Steiermark) išče svoja otroka Franca in Gotarda Frančeškina. — Vincencija Žižmond, (Zavod Sv. Nikolaja, Trst) išče svoje stariše Antona in Jožefa Žižmond iz Vogerskega 38 pri Renčah.

Odgodenje vpoklica letnikov 1871 - 1866.

Domobransko ministrstvo razglasa: Z vpoklicnim razglasom O/3 z dne 15. septembra 1916 na dan 2. oktobra 1916 vpoklicanim rojstnim letnikom 1871 do 1866 za sedaj še ni priti v vojaško službo. Vpoklicani bodo pozneje, eventualno seveda v kratkem terminu. Tisti, ki nevedoč za odgovoritev nastopijo službo dne 2. oktobra, dobe na svojo prošnjo dopust. Toda tudi tisti, ki hočejo prostovoljno priti 2. oktobra, lahko ta dan nastopijo vojaško službo.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Gospod dr. Gustav Rosina, nadporočnik v nekem štajerskem črnovojniškem polku, je odlikovan za hrabrost pred sovražnikom s »Signum laudis«.

— Polkovne zastave. Z ozirom na dejstvo, da je vsled modernega vojevanja nemogoče, da bi igrale vojaške zastave na bojišču nekdanjo svojo slavno vlogo in da mnogokrat celo ovirajo brezobzirno razpolaganje s četami, je armadno vrhovno poveljstvo odredilo, da se spravijo polkovne zastave v domače garnizije ter izročijo varstvu nadomestnih krdel.

— Na vojaški koncert, ki bo jutri, v nedeljo zvečer z začetkom ob 8. v velikih dvorani hotela »Union«, bodi s tem obrnjena občna pozornost. Proti vstopnini ene krome ima pristop vsakdo. Dohodek je namenjen dobrodelnim svrham »družinski

dni v Ljubljani; zato se bodo preplačila hvala prejemala. Znakov, cvetlic i. sl. v nakup ponujalo se pri tej priložnosti ne bode. Za pivo kakor tudi za primeren odlog policijske ure je poskrbljeno.

— Darovni dnevi od 4. do 8. oktobra. Da se omogoči izvršitev velikopotezno zasnovane priveditve darovnih dni povodom najvišjega godu Njegovega Velikanstva cesarja Franca Jožefa I., so se v Ljubljani sestavili različni delovni odbori. Odbor, ki mu načeluje soproga gospoda deželnega predsednika, gospa Marija grofica Attems, in ki ima svoj sedež v poslopju deželne vlade, je prejel nabiranje denarnih darov na korist zakladom za invalide, za avstrijske vojaške vdove in sirote ter za boj proti tuberkulozi. V ta namen se bodo dame in gosposje tega odbora zglasile pri zavodih in pri premožnejših zasebnikih. Nadalje oskrbi ta odbor priveditve dobrodelnih predstav v obeh tukajšnjih Kino - gledališčih in pa v nemškem Cesarja Franca Jožefa jubilejskem gledališču. Razen tega bodo odborice vodile javno predajo oficijelnih znakov in cvetlic, ki jo bodo 4., 7. in 8. oktobra ljubljanske gosposdičice oskrbovale po cestah in po javnih prostorih. — Pod vodstvom gospoda župana dr. Ivana Tavčarja poslujoči delovni odbor na mestnem magistratu priredil nabiranje denarnih prispevkov zgoraj imenovanim dobrodelnim zakladom ter nabiranje priglaspov za pristop k C. kr. društvu za podpiranje avstrijskih vojaških vdov in sirot. — Nemški delovni odbor v kazini priredi v tork 3. oktobra dobrodelen koncert v gorenjih prostorih kazinskega poslopja. Njegove dame in gosposdičice bodo sodelovale pri nabiranju denarnih prispevkov kakor tudi pri javnem razpečevanju znakov in cvetlic. — Glasbeno društvo »Glasbena Matica« priredi dne 10. oktobra dobrodelen koncert na korist zgoraj označenih skladov. Iste svrhe zasleduje vojaški koncert, ki bo jutri zvečer v veliki dvorani hotela »Union«.

— Škarni papir. Pred več dnevi smo prinesli poziv, naj občinstvo star papir hrani in odda le v namene c. in kr. vojnopomočnega urada, ki so bili bližje označeni. Sedaj je c. in kr. 5. armadno poveljstvo započelo vspešno enako akcijo v korist »Soškega zaklada«, ki ima namen podpirati bojevnike soške fronte, oziroma njih rodbine. Vse od sporazuma med obema akcijama se prosil prebivalstvo, da odda svoj škarni papir za »Soški zaklad«. C. in kr. etapno štacijsko poveljstvo bo dalo vsak prvi in tretji ponedeljek, torek, petek in soboto v mesecu krožiti po mestu posebne vozove — vselej po drugi poti — ki bodo pobirali star papir v dobrodelni namen »Soškega zaklada«. Vozovi bodo vozili po mestu med 1. in 6. uro popoldne in nase opozarjali s trobenjanjem.

— Izreden znak hvalečnosti. Družba sv. Cirila in Metoda je podpirala pred par leti koroškega učiteljskega gosa. Jurija Šumnika. Ko je nastopila vojna, je moral k vojakom in zadnji čas je služil kot poročnik, kjer ga je dohitela smrt. Da je znal ceniti, kako koristna in potrebna je naša slovenska šolska družba sv. Cirila in Metoda, nam priča njegova ustmena poslednja volja, v kateri je volil Ciril-Metodovi družbi 200 kron. — Slava njegovemu spominu! — Ciril-Metodovi nabiralniki v Trbovljah marljivo delujejo. Ravno kar je prejela družba 38 K i. s. nabiralnik pri Fr. Sušniku 23 K 70 v, katere so nabrali veseli zapletniki postaje Trbovlje ob priliki odhodnice nadporočnika in pristava južne železnice g. M. Permeta; pri Goropčevski 8 K, Mahkovicu 3 K 30 v, ga. Treo-Stenovec 2 K, trg. v. Dežmanova 61 v, g. Oset 39 v. Slava »Jadranskega banka« v Ljubljani je blagodušno naklonila družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani lepo svoto 1000 K v podporo. G. M. Lavrenčič v Rojani je poslal družbi 200 K, katere so zbrali prijatelji in znanci pok. g. dr. Stankota Ternovca za Ciril-Metodov kamen. — Vsem darovateljem iskreno hvalo!

— Srednjeevropski čas. Piše se nam: V snočnem »Slov. Narodu« je notica, da v noč 30. septembra do 1. oktobra ob 1. uri pomaknemo ure nazaj na 12. Dovolite malo pojasniti: Ure, zlasti one, ki tudi bijejo, so zelo občutljive, ako jih devamo nazaj. So pač ženskega spola. Bojle je, da jih devamo naprej. N. pr. mi gremo spet ob 10. uri. Sedaj naravnost ured. Pomaknem jo naprej na 11., 12. itd., da pridemo na 9. Srednjeevropski čas je tu in uri se nismo zamerili.

— Za izdelovanje slamatnih čevljev za c. in kr. armado spadajo vse naslednje občine v moj delokrog. Občine: Podrečje (Vr), Prevoje, Lukovica, Spodnje Koseze, Krtina, Krasnja, Česnjica, Zlato polje, Blagovica, Trsteno — potem občine

Jarše pri Mengšu, Dol ob Savi — in Zgoranje Domžale. Ostale občine kot Stob, Spodnje Domžale in Studa pa spadajo gosp. Franc Cerarju v Stobu. Priporočam se vsem delavcem za izdelovanje slamatnih čevljev. — V Domžalah, dne 27. oktobra 1916. — Valentin Maček, izdelovatelj slamatnih čevljev za c. in kr. armado.

— Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje so dobili: nadučitelj Josip Cepuder in učitelj Josip Bezla in Anton Razingar v Ljubljani, vpokojeni nadučitelj Vinco Levstik na Vrhniki, ključavničar Ivan Trampuš v papirnici v Vevčah in dekla Marjeta Merjasec.

— Usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in meščanske šole v jesenskem terminu 1916 se prične na c. kr. učiteljsku v Ljubljani v petek, dne 3. novembra ob 8. uri. Pravilno opremljene prošnje za priпуск k usposobljenostni preizkušnji je po šolskem vodstvu predložiti pravčasno c. kr. šolskemu svetu, da bodo najpozneje do 21. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

— Ljudskošolske vesti. Pod tem naslovom je v včerajšnjem listu pomota. Ljudmila (ne Emilija) Kiferle ni supletinja v Studencu. Na Notranjskem ni Studenca s šolo. Pač pa je pri Postojni nemški »Kaltenfeld«, slovenski »Studenc«. Mrzlo - Studenc, prav slovensko ime Torej ne v Studencu, ampak v Studnem.

— Za potovanja v inozemstvo so izšli novi predpisi. Potni list se sme glasiti v bodoče le na eno osebo (izvzemši otroka pod 10 leti), so le eno leto veljavni ter se sme z njimi le trikrat potovati čez avstrijsko mejo. Podrobnosti so razvidne iz ministrske naredbe z dne 16. septembra 1916.

— Poštni promet s Črno goro. V prometu s Črno goro, dalje v prometu med tem ozemljem ter Ogrsko, Bosno-Hercegovino in zasedenim ozemljem Poljske in Srbije so od sedaj naprej dovoljene zasebne priporočene pošiljke. Za ta promet veljajo analogno svoječasno objavljene določbe glede takih pošilk v prometu z zasedenim ozemljem Poljske in Srbije. V prejem in oddajo priporočenih pošilk so v Črni gori začasno pooblaščen naslednji etapni poštni in brzojavni uradi: Cetinje, Djakova, Kolašin, Nikšić, Njeguši, Podgorica, Plevlje, Pejan (Ipek), Stari Bar (Antivari) in Virpazar.

— Poštni promet z Albanijo. V ozemlju Albanije, zasedenem od avstro-ogrskih čet, se je otvoril za zasebni poštni promet z dne 11. septembra 1916 c. in kr. etapni poštni in brzojavni urad Skadar (Schkodra). Na imenovan urad je dovoljeno pošiljati: dopisnice, odprto predana pisma, tiskovine (časopise), blagovne vzorce in odprto predana pisma brez označbe vrednosti; od tega urada: dopisnice, odprta pisma, tiskovine (časopise), blagovne vzorce in odprto predana pisma z označbo vrednosti. Istočasno so dovoljene zasebne brzojavke iz monarhijske in zasedenega ozemlja Poljske, Srbije in Črne gore na c. in kr. konzulat v Skadru, kakor tudi na podružnico Wiener Bankvereina in more slednja predajati zasebne brzojavke pri etapnem poštnem in brzojavnem uradu v Skadru. Zasebne brzojavke za Skadro so dovoljene le v nemškem ali ogrskem jeziku. V kolikor ta etapni poštni urad posluje kot vojnopoštni urad za tamkaj nastanjenega poveljništva, čete in zavode, se lahko sprejemajo in odpošiljajo tudi zasebni vojnopoštni zavrtki za ta poveljništva, čete in zavode ter njih svojce pod pogoji, obstoječimi za to prometno panogo.

— No popoln imenik knjig javne ljudske knjižnice Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj je izšel. Imenik je dokaz velikanškega napredka te knjižnice, ki ima v zalogi vse novejšje slovenske knjige, primeren hrvatski oddelek, v nemščini pa najboljša dela originalov kakor tudi svetovnoznane prevode francoskih, angleških in ruskih pisateljev. Imenik se dobiva v knjižničnih poslovnih urah vsak torek, četrtek in sobotah od pol 6. do pol 9. zvečer ter ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne na Vozarskem potu 2. koncem Florijanske ulice in začetkom Karlovske ceste.

— 200 kilogramov zelja je zapel neki posestnik v Plešivici 64letnemu Ivanu Mraku, ki je peljal zelje proti Ljubljani, rekoč, da ima tam dobrega kupca. Mrak je najbrže zelje dobro prodal, oni posestnik pa Mraka ni več videl od takrat.

Cerkveni koncert v Novem mestu. V nedeljo, dne 8. oktobra t. l. bo pod obokom mestne hiše slovesno odkrit »Vojni mož«. Po odkritju se takoj začne zabijanje žebijev. Isti dan upodabno bo v kapiteljski oratoriji

ob 4. popoldne velik cerkveni koncert. Namen istemu je že določen po c. kr. ministrstvu za notranje stvari. Natančni vzpored koncertu se še objavi.

Občinskega slugo v Mavčičah. Valentina Stenovca, je napadel dninar Alojzij Sitar, ko je zahteval od njega legitimacijo, in mu zadal z nožem tri rane v hrbet, nato pa je zbežal. Sitarja so prijeli drugi dan.

Častno svetinjo za 25letno uspešno gasilsko delovanje je dobil gasilec Alojzij Gartner v Planini.

Iz Celja. Kakor je »Slovenski Narod« že kratko omenil, je umrl po kratki hudi bolezni v Slov. Bistrici enoletni prostovoljec gosp. dr. Oskar Baš, edini sin celjskega notarja gosp. Lovra Baš, star šele 29 let. Pogreb se je vršil iz mrtvašnice na celjskem okoliškem pokopališču v tork, dne 27. septembra popoldne ob veliki udeležbi znancev in prijateljev težko prizadete odlične celjske rodbine. Pevci »Celjskega pevskega društva« so zapeli pokojniku v slovo dvojce ginfjivih žalostink. — Pokojni dr. Otokar Baš je odlično dovršil študije na graškem vseučilišču in bil potem v praksi kot notarški kandidat v Ljubljani in Celju. V Celju je gojil poleg poklicnega dela zelo mnogo planinstvo in je bil duša celjskega odseka Savinske podružnice S. P. D. Ožjo celjsko planinsko okolico je tudi opisal v »Sloven. Planinskem Vestniku« v nekaj lepih, z ljubeznijo pisanih člankih. Mladega, najlepše upe vzbujajočega moža je sedaj nenadoma vzela smrt.

Iz Ponikve ob Južni železnici. Častno kolajno za 40letno zvesto službovanje je podelil namestnik nadučitelju Jožetu Dobniku v Ponikvi ob Južni železnici. Nezgoda Pri mariborskem okr. glavarstvu službojoči inženir I. Hruby je bil lani v vojni ranjen; zadet je bil v glavo in v pljuča in je šele pred nekaj tedni okreval. Zdaj je s prijateljem napravil izlet po Dravi in je pri ti priliki utonil.

Drobne novice s Spodnjega Štajerskega. Odlikovana sta z veliko srebrno hrabrostno kolajno črnovojski deseter Fran Klančnik in pešec Danijel Sartori 87. pešpolka. — V Gornji Radgoni je vlak prijel in vrgel na stran posestnika Florijana Kocbeka. Dobil je težke notranje in zunanje poškodbe. — Iz poštne službe. Poštna oficijantinja Matilda Ferenčak v Konjicah je imenovana za pošto ekspedijentino v Loku pri Zidanem mostu.

Maks Landa v prvem filmu slovite nordijske serije v tukajšnjem »Kino Idealu«. Včeraj se je prvič predvajal prvi film Maks Landa-serije z naslovom: Tekme profesorja Erichsona, kriminalna detektivska drama v 5 dejanjih. To je film, ki ima odlične vrline na vseh straneh in gledalca v vsakem oziru zadovolji: duh, srce in oko, vse dobi povoljno zadoščenje.

Maks Landa kot kriminalni svetnik nudi, kakor sploh ni drugega pričakovati od njega, blestečo, sijajno, zanimivo umetniško igranje, a tudi drugi igralci so izborne moči. Ferdinand Bonn, predstavljalec profesorja Erichsona, učinkuje krasno s svojim plemenitim simpatičnim vedenjem, ki tvori živ kontrast starega, otoplega čudaka, ki ga predstavlja Bruno Ziemer, katerega častilepše zavodi z prave poti. Dražestna je Kati Haack v svoji ljubki preprostosti kot nečakinja profesorja. Hvale vredne so tudi inscenacija in oprema ter krasni posnetki iz narave. Ta prvovrstni spored se še danes, soboto, pa do ponedeljka predvaja v »KINO IDEALU«.

Aprovizacija.

Oddaja krompirja pri mestni aprovizaciji.

Drugi teden bo oddajala mestna aprovizacija iz skladišča pri Mühleisnu (Dunajska ceste 36) krompir na krompirjeve nakaznice v naslednjem redu:

I. okraj:	
Dne 2. oktobra 1916.	
Od 8.—9. ure dopold. št.	1—120
9.—10. „ „ „	121—240
10.—11. „ „ „	241—360
2.—3. „ popold. „	361—480
3.—4. „ „ „	481—600
4.—5. „ „ „	601—720

Dne 3. oktobra 1916.	
Od 8.—9. ure dopol. št.	721—840
9.—10. „ „ „	841—960
10.—11. „ „ „	961—1080

II. okraj:	
Dne 3. oktobra 1916.	
Od 2.—3. ure popoldne št.	1—120
3.—4. „ „ „	121—240
4.—5. „ „ „	241—390

Za druge stranke se objavi razpored posameje. Vsaka rodbina ima primesti s seboj rjavo (s številko opremljeno) nakaznico, ki služi za legitimacijo, poleg nje pa še toliko belih nakaznic, kolikorkrat 20 kg krompirja želi vzeti. Na vsako osebo se bo zaračunalo po 20 kg krompirja.

reč, to pot oddajalo 4 20 kg krompirja. Radi točnejšega obrata je nujno, da prinese vsaka stranka s seboj vreče ali posodo ter ima pripravljen drobiž. Kdor ne bo imel drobiža ali posode ne dobi krompirja. Cena 1 kg 14 vinarjev. V ponedeljek in torek od 8.—6. ure zvečer se bo prodajal krompir razven tega strankam, ki so v nujni zadregi radi njega. Te ure se bo dajalo na rodbine le 10 kg krompirja. Svetuje se, da naj se te ure ne drenjajo za krompir, ki ni v skrajni sili zanj.

— Obrtniki, pozor! Odrezki krušnih, sladkornih, kavičnih in mastnih kar se oddajajo od 1. oktobra začeni na magistratu v doseadanem lokalu, od 3. do 5. ure popoldne.

— Osrednja komisija za krušne, sladkorne, kavične in mastne karte posluje od 1. oktobra naprej v doseadanem lokalu na magistratu od 3. do 5. ure popoldne.

— Omejitev točenja piva. Z ministrsko naredbo z dne 2. sept. 1916, drž. zak. št. 288, so se izdale določbe v svrhu omejitve točenja piva, vendar ta naredba nima več veljave in je z dnevom 13./9. t. l. stopila v veljavo nova naredba. V številki 9 strokovnega lista »Gostilničar« pa o tej novi naredbi trgovskega ministra z dne 8. sept. 1916, drž. zakonik št. 299, ni govora, ker so tozadevne definitivne odločbe dospele zvezi šele po izidu lista. Zvezo načelstvo toraj tem potom še posebej nato naredbo opozarja, po kateri se bo smelo po gostilnah ob delavnikih točiti pivo skozi tri ure, ob nedeljah in praznikih pa skozi 6 ur. Te ure določa c. kr. deželna vlada, oziroma z njenim dovoljenjem politično okrajno oblastvo in se pri tem upoštevajo krajevne razmere. Dobro bo tedaj, da se prizadete gostilničarske zadruge potegujejo zato, da določitev teh ur ne bo v kvar gostilničarjem.

V Ljubljani je določeno točiti pivo v delavnikih od 7. do 10. ure zvečer in v nedeljah in praznikih pa od 5. ure popoldne do 11. ure zvečer. Zadruga za ljubljansko okolico je zaprosila za čas v delavnikih od 4. ure do 7. ure in v nedeljah od 2. ure popoldne do 8. ure zvečer. Med tako določenem času se sme v gostilničarskem prostoru kakor čez ulico dati posameznim osebam kvečjemu po 1 liter piva. Določba glede pol litra ne velja več. Končno bodi pa omenjeno, da sme c. kr. deželna vlada v posebnih vpoštevavanja vrednih slučajih posameznim gostilničarjem na njihovo prošnjo dovoliti, da tudi delj časa pivo točijo.

— Deželno mesto za krmila razpolaga sedaj tudi z ogrščicnimi olivnimi tropinami, katere priporoča kot močno krmno za molzne krave in prašiče. Dalje dobi deželno mesto v kratkem par vagonov močne krme za konje, ki je namenjena za poštne konje. Podjetniki poštnih voženj naj se tedaj nemudoma priglasijo s svojimi naročili za to krmno, in sicer za potrebe dveh mesecev.

— Določitev najvišjih cen za suhe češnje in za čežano. Pri nadrobni prodaji trpežnega blaga tuzeške proveniencije, ki je napravljena iz češpelj, se v okolišu mestne občine Ljubljana do preklica naslednje cene ne smejo preseči: 1. za en kilogram dobro posušenih, neokajenih in trpežnih suhih češpelj, in sicer: a) 105kosno in boljše blago 1 K 58 v; b) 106/130 kosno blago 1 K 54 vin.; c) nad 130kosno blago 1 K 50 vin.; d) slabše blago (izbirek) 1 K 10 v. 2. Za en kilogram čežane (povidl), in sicer za dobro prekuhamo, neožgano, iz svežih češpelj napravljeno blago brez peškov 1 K 72 vin. — Za občine na deželi določijo politična okrajna oblastva najvišje cene za nadrobno prodajo suhih češpelj ter za čežano. — Te najvišje cene ne smejo preseči zgoraj označenih za občino določenih cen.

— Prestriba štajerskih mest z mlekom. Za mesta Oradeč, Maribor, Celje, Ptuj, Bruck, Mürzzuschlag, Judenburg, Ljubno in Voitsberg se ustanove v najbližnjem času preskrbovalnice za mleko, katere bodo zbirale mleko in ga oddajale strankam.

— Karte za mast na Štajerskem. Naredba štajerskega cesarskega namestništva določa, da bodo s 1. oktobrom 1916 veljavne za vso Štajersko karte za mast in olje. Karte bodo razdeljene v dve vrsti, in sicer v takozvane splošne karte za mast in v karte za delavce. Karte za olje in mast bodo razdeljene v 24 odrezkov za odrasle osebe in za otroke, ki so stari več kot 3 leta in v 12 odrezkov za otroke, ki so stari več kot 1 leto in manj kakor 3 leta. Karte za olje in mast za delavce pa bodo razdeljene v 24 odrezkov in bodo označene s črko »S«. Nadalje bodo izdane posebne karte za surovo maslo, in sicer za take osebe, ki nimajo nobene pravice do kart za mast in olje, ki imajo mast in olje doma v zalogi, nimajo pa doma nič surovega masla. Karte za surovo maslo bodo razdeljene

ljene v 8 odrezkov za odrasle osebe in za otroke, stare več kakor 3 leta, in v 4 odrezke za otroke, stare več kakor 1 leto in manj kakor 3 leta. Karte za olje in mast in za surovo maslo bodo dobivale samo tiste osebe, ki si morajo kupiti mast, olje in surovo maslo, ne pa tudi osebe, ki si ta živila doma pridelajo ali jih pa imajo v zalogi. Kolika množina masti olja in surovega masla bo prišla na eno osebo na teden, še ni določeno, tudi še niso določene tozadevne podrobnosti. Karte bodo veljavne za štiri tedne. Karte za mast in olje za delavce bodo dobivale samo take osebe, katere imajo obenem pravico do zvišane množine moke. Nadalje se določa, da bodo morali trgovci in tudi kmetje naznaniti okrajni politični oblasti svoje zaloge masti, olja in surovega masla in sicer do 20. vsakega meseca. Za tozadevne prestopke je določena denarna globa do 5000 kron, oziroma kazen zapora do 6 mesecev.

— Oddaja kruha v gostilnah in kavarnah je od ponedeljka tudi v Zagrebu prepovedana. Vsak gost si mora prinesiti kruh seboj, tudi hotelski gosti si morajo kupiti kruh v pekarnah na dnevne krušne karte, ki jih dobe v hotelu.

— Mlade matere in doječe ženske, ki se imajo boriti s težavami in nerednim izpraznjenjem telesa, zadobe po uporabi naravne »Franc - Jožefove grenčice olajšanje. Tajni medicini svetnik prof. Spiegelberg, pisatelj učne knjige za poročniško pomoč, je po opazovanjih na kralji. ženski kliniki v Breslavi prišel do zaključka, da se Franc - Jožefova grenčica dalje časa lahko uživa, ne da bi pustila kake zle posledice ali pa izgubila na učinkovitosti.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon.« Vsebinskega septembarskega zvezka: 1. Janko Samec: Fantovske. 2. Dr. Ivo Šorli: Stefan Zaplotnik. (Konec.) 3. Fr. Milčinski: Aprovizacija. 1. Red vlada svet. (Dalje.) 4. Dr. Pavel Grošelj: Astronomski pomenki. (Dalje.) 5. M. B. Borko: V polmraku. 6. Fran Govekar: Film. 7. Dr. Jož. A. Glonar: Med reformacijo in romantiko. (Dalje.) 8. Književna poročila. 9. Nekrologa. Dr. L.: Dr. Karol Slanec. (* 1857 — † 6. 9. 1916). — Dr. Fr. Ilesič: † Dr. Josip Karásek.

Razne stvari.

* Gledališče v Oseku. Danes, v soboto, se je začela nova sezona. Za primadono je angažirana Mira Koroševa.

* Ogromna množica bombaža je zgorela v skladiščih v Vogheri, kakor se poroča iz Genove. Bombaž je bil vreden en milijon lir. Le s težavo so ustavili ognjegasci in vojniki razširjenje požara.

* Vjeta vlomilca. Pred nekaj dnevi so tatovi vlomili v stanovanje dvodele grofice Csaky v Budimpešti in odnesli za 7000 kron dragoceno sti. To pot je policija imela srečo in je iztaknila dva vlomilca, a plena ni pri njih našla.

* Mlada razbojnika. Rikard in Oton Klanz, stara 18, oziroma 16 let, sta v Neaköllnu pri Berlinu umorila 53letno prodajalko cvetlic A. Rudff. Mislila sta jo okraštati, a ker nista našla nič denarja, sta odnesla kitaro in citre in pobegnili.

* Zaplenjene srbske note v Beogradu. Okupacijske oblasti so zaplenile o knjigarji Rajhović in Čuković note sledečih pesmi: »Vesela je Srbadija«, »Marš kralja Petra«, »Radio ide Srbini v vojnike«, »Vidovdanska himna«, »Onamo onamo« in »Bože carja hrani«.

* Kolonija blaznih na Sedmograškem. Ogrska vlada je svoj čas ustanovila na Sedmograškem kolonijo blaznih ljudi. Poslala je tja take umobolne ljudi, ki niso tako nevarni, da bi morali prebivati v blaznici. Nastanjeni so bili ti blazni v okolici Dieš-Szentmartona in sicer pri ondutih rodbinah, kjer so opravljali lahka poljska dela. Vseh skupaj jih je 800. Zato na to, da ogrožajo Romani tudi ta kraj, je vlada odredila, da se vsi ti blazni presele v jetnišnico v Nagyveudu.

* Blazen morilec. Na posestvu Lovasswatona na Ogrskem, ki je last grofa Pavla Esterhazyja, je oskrbnik Koloman Pozsgay z lovsko puško ustrelil grofovega gospodarkega ravnatelja Franceta Širokega, pomožnega uradnika Karkasa in še neko damo, domačo vzgojiteljico pa težko ranil. Ves pobesnel je potem zasledoval še oskrbnika Morotityja in nanj streljal. A Morotity mu je vendar srečno utekel. Ko so prišli orožniki, se je blazni Pozsgay zabarikadiriral v svojem stanovanju in se obupno branil s puško, dokler ga niso ubili.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za goriške begunce: Rudolf Est, c. kr. nadporočnik po Cirilu Zorutu, gorišk. dež. ur. na Dunaju, 20 kron.

Za Ciril - Metodovo družbo: I. in V. stotnija rez. častniške šole pri odhodu iz Slov. Bistrice, 18 K 17 v in »Verkehr« na Jesenicah in Savi, nabral pri krompirjevi igri, 3 K. Skupaj 21 K 17 vin.

Za vdove in sirote padlih vojakov: Ivan Mažgon, četovodja 7. lovskega bataljona z bojišča 9 K 10 v.

Za zavod za v vojni ošlepele vojake: Dr. Oton Fettich - Frankheim, odvetnik v Ljubljani, 10 K iz kazenske poravnave med Marijano Novinc in Aleksandrom ter Angelo Kuralt.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnišnici.

Dne 24. septembra: Franc Grm, prosjak, 60 let.

Dne 27. septembra: Marija Trepel, kontoristinja, 21 let.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Po dnevnih cenah kupuje

divji kostanj, želod,

ježice, cunjje, staro

železo, kosti in star

papir

Viktorija Panholzer

Pražakova ulica št. 4.

stanovanje :

lahko kupi

vilo z vrtom.

Cesta na Rožnik št. 41, Ljubljana.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme v delo.

Ponudbe pod »krojaš/3158« na

upravn. »Slov. Naroda«.

3158

lahko se za takoj

malo, lično stanovanje.

Pismene ponudbe na upravištvu

»Slov. Naroda« pod »lično stanovanje 3165«.

3165

Lepega, čistokrvnega, 15 tednov

staroga

3132

FOX-TERYERJA

proda

B. Kozinc, Križevniška ulica 9, II.

Znamka »Hoch Österreich«

šampanjec

veleprima trdke K 6 — ekskl. davek

na penca vina.

Priznana priljubljena

nižjeavstrijska

vina.

Belo vino K 230, rdeče vino K 240,

sladko vino K 3 —, vermouth K 3 —,

à liter v sodih na posodo.

Petersdorfski KIS (specialiteta)

K 32 —. Prima namizni kis iz vinskega

kisa K 36 — za 100 litrov. Sodi se

plačujejo posebej.

Milo za mažo rjavo, 15% maščobe,

K 330 za 100 kg franco

ko v sodih z Dunaja. Cene ostanejo pruste,

izpeljava pridržana. Proti predplačilu ali

povzetju se dobi pri ROBERT FRANKU,

Gradec, Lendkai 33.

3150

Trgovski sotrudnik

izvežban v konfekcijski stroki, le bolj-
ša moč, se sprejme takoj pri R.
Götzl, Mostni trg št. 19.

3160

Odvetniški koncipijent

z dovršeno sodno in nekaj odvetniške
prakse, želi nastopiti mesto v kaki
odvetniški pisarni, če mogoče v Ljub-
ljani. — Cenj. ponudbe na upravn.
»Slov. Nar.« pod »koncipijent/3157«.

TRGOVINA.

Znana dobra trgovina meš. stroke
v Kranjski gori se zaradi bolezni
odda. Ogled knjig in faktur (da se
vidi letni promet) na razpolago. Po-
nudbe na E. Hajek, Kranjskagora,
Gorenjske.

3138

Gramofon

znamko »Rekord«, skoraj nov, s
37. dvojnimi ploščami se za nizko
ceno 140 K prodaja.

3147

„Es-Ka“-kolo

lahko, je za 135 K na prodaj.

Marija Sterniša,

Vič 94, Glince.

3148

Proti

zobobolu in gnijlobi zob

izberno deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna

in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje

nevarno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom K 120.

Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici

Deželna lekarna Milana Lensteke

v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani

bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar

Prosim vlnudno, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izborne delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

3149

Trgovski sotrudnik

(ali poslovođa), kateri je več samo-
stojno voditi manufakturno trgovino,
se takoj sprejme.

3170

Cenjene ponudbe pod »Prva moč

2015/3170« na uprav. »Slov. Naroda«.

3170

Proda se ali zamenja zavolje

odhoda k vojakom

h i s a

v Tržaški okolici, z vrtom in dobro pitno

vodo V hiši se nahaja dobrodoča gostilna.

Vrednost 65.000 K, zadostuje 20—25.000 K,

ostanek lahko ostane vknižen po 3 %.

Zamenja se z kmečkim posestvom ali vilo.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

3170

Kupim pri dobavi celih vagonov

z železniške postaje

želod K 40 za 100 kg,

divji kostanj. . . K 18 „ „ „

žlahten kostanj, ježice.

Ponudbe na Adolf Sohr, Gradec,

Pestalozzistrasse No. 1.

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

3170

31

Mesto praktikantije

v kaki lekarni išče absolventinja mestnega dekliškega liceja s skušnjo iz latinščine. 3153

Ponudbe se prosi na uprav. »Slov. Naroda« pod »praktikantija/3153«.

Zamaške

nove in stare, kupi vsake množine trdka „Ljubljanska industrija probkovih zamaškov JELAČIN & Co. Ljubljana.“ 2925

Naprodaj imam 2000 kg 3135

kislega zelja.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupim več starih dvokoles

moških in ženskih, z gumijem ali tudi samo gumi, pisalnih in šivalnih strojev za mesto in okolico. Prodajalec lahko naznanji svoj naslov po dopisnici. F. BATJEL, Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 29, dvorišče. 3104

Žlahtnih kostanjev les

po najvišjih dnevnih cenah kupuje

Aleks. Rosenberg
Gradec, Auenstrasse št. 22.

Kigijenična manufaktura
Julij Singer
Dunaj I, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v znakah. 143

Malinov sok

pajamčeno pristen, v najboljši rafinadi vkuhan, v poštnih zavojih à 5 kg brutto 13 K franko razpošilja 3140

A. Josek, Kral. Vinogradi 1274/5a.
Za engros naročila specijalni oferti.

Proda se 5 komadov kompletnih izložbenih okenj in vrat z roletl.

Velikost 130/300. 3145

Več se izve pri stavbni tvrdki **Ivan Ogrin**, Grubarjevo nabrežje št. 8, Ljubljana.

V najem se odda ali tudi prodaja

hiša z gostilno trgovino in trafiko.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kdor hoče svojim sorodnikom na bojnem polju s posebno praktičnim

ljubezenskim darilom

vejno garnituro,

ki sestoji iz naslednjih, za vojaka nepogrešljivih potrebnih predmetov:

- 1 armadno zapetno uro z radijskim kazalom, ki se sveti ponoči, dobro idoča ankerica s 3 letno garancijo,
- 1 vojaško žepno svetilko z baterijo, električna luč v žepu,
- 1 brivskega aparata, v elegantni izvedbi, s katerim se hitro in dobro obrije,
- 1 vojnega žepnega kresala, ki da takoj ogenj pri vetri in dežju, brez uporabe bencina,
- 1 poturčenega polnilnega porosa, piše vijolično, brez tinte, brez svinčnika, z samim povlačenjem v vodi
- 1 vojaškega žepnega noža, solinsko jeklo,
- 1 2 rezaloma in cepovlakom,
- 1 vojaške denarnice s 3 predelci in dobrim zapahom.

Ti predmeti, posamezno kupljeni, bi stali 35 K, le radi obilne zaloge dobavljam kompletno garnituro, vse gori omenjene predmete, za samo 20 K

po povzetju (vojne pošte s predplačilom).

Jakob König, Dunaj, III. 222
Ljubljana, Mr. 37 a. 315

Viktor Filipič

monij, Trst, ulica Ugo Foscolo št. 16, II.

se toplo priporoča cenj. občinstvu

Trsta in okolice.

Kupi se mala hiša

oziroma vila v mestu ali predmestju. Pismene ponudbe na uprav. »Sl. Nar.« pod »Mala hiša/3125. 3125

2 lepa konja

se prodasta posamezno ali skupaj. Stara sta po 5 let, visoka čez 15 pesti in sta za vsako uporabo. Več se izve: Karlovska cesta št. 11. 3108

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 3141

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobe izbira različnih služeb, slasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanka.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Noril“, barva za lase in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampoo za umivanje las, šminke in puder poulični l. t. d. priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošleznja v vojaške službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Na glavnem trgu v Novem mestu sta iz proste roke na prodaj

due hiši.

V obeh hišah se nahaja prostorna trgovina z velikimi portali in z več prostornimi skladišči. Obe hiši imata dvojna velika stanovanja. V eni hiši je dobra restavracija s prenočiščem in velikim gostilniškim prostorom in več velikih vinskih kletij. Ta hiša je davka prosta.

Natančni pogoji se izvedo v Rudolfovem, Glavni trg št. 73. Dolenjsko.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svoje bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

.. Izposojevanje .. ob mrliških odrih drvenih svetilk, kakor tudi najljubše dekorativne svetilke za dverane in balkone. Vsaokovrstne sadilke do najzlahtnejših cvetlic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno. Naročnik: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

žimo.
M. Pakič
v Ljubljani.
Kupuje avtomobile in motorna vozila.

Franc Furlan
naslednik Faschingova vodo
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 125
šmbožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1848.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

XXXXXX

NAJBOLJŠE PERILO
lastni izdelek.
C. J. HAMANN
Ljubljana, Mesni trg 8.

Vojnopolitno dopolnilce.
K 250 za 1000; 100 vojnih ali ljubljanskih K 9—; umetnih razpisov K 6 razpisov po povzetju 2999
Schleier-Jova zaloga razpisov
Dunaj XVI/15, Brunnenstrasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

Želod, divji kostanj

in druge poljedeljske produkte v vsaki množini kupuje

A. GRONWALD, trgovina s semeni, Dunajske Novemeste, Spodnje-avstrijske. 9682

Gozdne sadike.

Iz državnih drevesnic na Kranjskem se bodo na jesen l. 1916 prodajale, dokler jih bo v zalogi, naslednje vrste gozdnih sadik:

Smreke	4 letne po	6 K
(presajene)	5	7
črni bori	2	5
	3	6
macetni	2	7
akacije	1	7
jelse	2	7
kanadski topoli 2—3 m		
visoka drevesca	50	

Cene veljajo za 1000 sadik z zavojem vred, postavljene na najbližjo železniško ali pošto postajo.

Naročila naj se pošiljajo c. kr. deželnemu gozdnemu nadzorništvu v Ljubljani. 3085

Belokranjska stavbinska in naselbinska zadruga v Črnomlju
registrovana zadruga z omeji. zavezo naznanja, da se vrši njen

občni zbor

dne 18. oktobra 1916 ob 8. uri zvečer v gostilni g. Ant. Spreizerja v Črnomlju.

DNEVNI RFD:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo revizije.
3. Volitev novega odbora.
4. Volitev novega nadzorstva.
5. Razgovor o morebitnem razpustu in morebitna volitev likvidacijskega odbora.
6. Slučajnosti.

Črnomelj, 28. septembra 1916.

Dr. Malerčič, t. č. načelnik.

3145

Električne žepne svetiljke, baterije, male žarnice,

najboljše kakovosti 2889

dobavlja najcenejše preprodajalcem

A. WEISSBERG, Dunaj

Untere Donaustr. 23/3, odd. III.

Slovenska korespondenca. Katalogi zastoj.

Zalostno je

ako se čutimo slabotne, bolne in nervozne in ako nam ginevajo telesne moči. Neprava prehrana, nepravilno življenje, slab in bol in druge duševne muke povzročijo v krvi zmanjšanje rdečih snovi in tako slede temu nepravilen obtok krvi, glavobol, pomanjkanje teka, zagatenje, bolečine v želodcu in črevesju in mnogo drugih bolečin.

Živci so utrujeni.

Nespanje, trudnost, duševna otopelost, nemirnost, raztresenost in bolečine v udih nastanejo in nam vzamejo možnost, da svoje mesto izpolnimo.

Nove moči — novo življenje

daje naše redilno sredstvo, posveži kri, vzbudi boljše presnavljanje in oživi naš pogum.

Vsakemu, kdor piše ponj, pošljemo

gratis knjigo nekega zdravnika.

V naši knjigi, ki vsebuje dragocena pojasnila, kažemo uporabo in učinek tisočkrat preizkušene in od slovitih zdravnikov priporočene sredstva. Mnogo važnega boste iz nje izvedeli. — Zato pišite takoj na

Ekspedicijo Oporn-Apothek, Budapešta VII., Abt. 459.

Posestvo

13 orlov travnikov, gospodarsko poslopje, hlev za 16 krav in 3 konje, več šup itd., se prodaja skupno ali v delih. Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«. 3081

2 knjigoveza

dobro izveščana v svoji stroki, se takoj sprejmeta proti popolni oskrbi in dobremu plačilu pri Ivanu Novaku, knjigovoznica, Pazin, Istra.

: Plačilno :

natakarico

dobro izveščano, sprejme kavarna „CENTRAL“ v Ljubljani.

Vesten pouk v italijanščini

daje v nemškem jeziku

Marija Glatz

Židovska steza št. 4, II.

Najboljše reference. 3148

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Proda se iz proste roke radi nakupa drugega posestva

enonadstropna hiša

z hlevom, drvarnico, senčnatim ter zelenjadnim vrtom, ki je pripraven za stavbišče, z gostilniško koncesijo in opravilo za 54.000 kron, kateri znesek se obrestuje po čistih 8—10% letno. Zraven hiše, katera stoji ob prometni cesti Maribor-Il. gorice, je velika opekarna in žaga. 3101

Vprašanja oziroma ponudbe na gospoda **J. Kovačiča**, gostilna »zur grünen Wiese«, Maribor ob Dravi.

Sprejme se vajenec

iz boljše hiše, več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi v trgovino mešanega blaga

N. FRIEDRICH, Središče, Štajersko.

Armačne zapetne

ure

natančno regulirane iz niklja ali jekla K 12, 16, 20; z radijskim svetilnikom K 16, 20, 24; v srebr. okrovju K 18, 24, 28, z radijskim svetilnikom K 30, 36. Srebrna zapetna ura K 30, 36, 40, 14 kar. zlata zapetna K 100, 120, 140; 3letna pism. garancija. Pošilja se po povzetju. Nikakega rizika. Zamena dovoljena ali se denar povrne. Prva tovarna ur

JAN KONRAD, t. i. kr. dvor. dobavitel, Most (Brüx) 1467, Češka. Brezplačno pošiljatev mojega gl. kataloga na željo vsakemu.

Trgovski pomočnik

manufakturst, več tudi mešano stroko ali

prodajalka

se sprejme takoj v trgovini Ivan Veselič v Ormožu. (3088)

Kupujem in prodajam ali v komisiji vzamem samo

starinske stvari

in tudi 1145

staro zobovje.

Albert Derganc, brivec in starinar,

Frančiškanska ulica št. 10, Ljubljana.

UNIFORME

izgotovljene in po meri
dobavlja v najkrajšem času

JOS. ROJINA, LJUBLJANA,
Franca Jožefa cesta št. 3.

Stanje denarnih vlog je znašalo K 111,852.108.08.
koncem meseca julija

Glavnica K 40,000.000.—.

Ceška industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kredite za aprovizacijske nakupe in financiranje vojaških dobav.

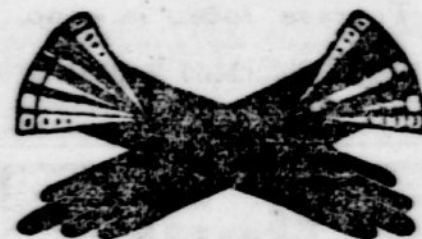
Damske klobuke za jesensko in zimsko sezono
ima v veliki zalogi ponizkih cenah
JULIJA POLAJNKO, Elizabetna cesta št. 5.
Ima tudi veliko izbiro raznovrstnega kinča.
Vsako sredo in soboto se prodaja tudi na Sv. Jakoba trgu.

Spodnještajerska VINA

bela in rdeča, v poljubni močini in po zmer-
nih cenah, oddaja

L. južnoštaj. vinarstva zadruga v Celju.

2306

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rekavice, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

124

apretura sukna

Ljubljana, **Anton Boc** Glince,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Ivan Gričar

Selenburgova ulica šte. 3.

Zaloga izgotovljenih oblek

za

2935

:: gospode in dečke. ::

Priznana najboljša faff brzošivalne stroje

v navadnih in najfinjših opremah
z 10letno pismono garancijo

kakor tudi najbolj priljubljena

Puch vozna kolesa

priporoča trdka

IGN. VOK,

Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.

Ljubljana,

Sodna ulica št. 7,

Ljubljana.

Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

Hiša

se takoj kupi v Ljubljani, na pro-
metnem prostoru v sredini mesta.
Ponudbe pod „200/3112“ na uprav-
ništvo »Slovenskega Naroda«. 3112

Prodaja se

mlin in žaga

z gospodarskim poslopljem, v dobrem
stanu z zemljiščem poleg mesta. 3098
Hiša (mlyn) enonadstropna, katere se
da lahko letoviščarjem v najem.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporoča najnovejše
zimske klobuke, Velour,
pliš in baržun. oblike.

Velika izbira

:: športnih čepic ::
za dame in deklice.

Solidno blago. Priznane nizke
cene. Popravila točno in ceno.

Žaltni klobuki vedno v zalogi.
Žnanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Prodaja se

KOZA

sanske pasme, 1 in pol leta stara, prav
dobra mlekarica. Vpraša se pri upravi
»Slovenskega Naroda«. 3100

Kupim okrogel

kostanjev

orehov

les.

Ponudbe na poštni predal 151,
Ljubljana. 3055

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8,000.000 kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Blagovni oddelci. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje najugodnejše.

Promocijske tiskane srečke a K 11— za komad.

Žrebanje 2. oktobra 1916. Glavni dobiček K 180.000.—.

Banka je vpisana v vsaki državi, kar pomeni, da se lahko in najugodnejše.

Učiteljstvo in vojna.

Piša se nam z dežele:

Krvava borba, ki jo bijejo narodi Evrope, je pretresla ves svet, je omajala temelje državam in deželim, uničila nešteto rodbin in podincev. Tudi učiteljstvo Kranjske občine, kakor menda nobeden drugi stan bolj, pretežno breme, ki mu je je naložila ta nesrečna doba na šibke rame. Vendar kljub vsemu temu izvršuje pod težkimi bremenmi težaven poklic in ga hoče izvrševati, storiti vse in tudi sebe žrtvovati za cesarja in domovino. S ponosom smemo omeniti, da se je z najvišjih mest priznala velika požrtvovalnost učiteljstva.

Ali ta pohvala najvišjih ni spravila učiteljstvo iz ravnotežja, niso jo obešali na veliki zvon, marveč so kljub svoji revščini in pomanjkanju tiho sklenili, tudi v bodoče naprej posvetiti vse svoje moči v blagor cesarju in domovini, zaupajoč, da bodo vsa ta dejanja in dobra dela prinesla boljše bodočnost.

Učiteljstvo navzlic bedi in pomanjkanju ni pozabilo v teh težkih dneh dolžnosti do ljube mladine, ki zdaj bolj, kot kdaj potrebuje vzgoje. Avstrijski narodi so že pokazali pred vsem svetom, da v ničemer ne zaostajajo za svojimi nasprotniki. Tako hočejo biti sodobni tudi v vprašanju vzgoje v šolstvu. Ker, ako bi zanemarili vzgojo dece naših hrabrih junakov, bi ti, ko se vrnejo k svojcem domov — po pravici rekli: »Mi smo prelivali kri za domovino, a vi ste nam zanemarili deca, up in nado bodočnosti in tako izpodkopali temelj domovini in jo jeli rušiti!«

Ali pa more priti od tega? — Odgovor je čisto lahek — o, da! Stanje kranjskih učiteljev je bilo že pred vojno najneugodnejše. Vsak drug nastavljenec je že pred vojno lepše in lažje izhajal, kot učiteljica ali učitelj. Da je sedaj hujše, o tem ni treba niti govoriti. Dohodki so isti, izdatki pa mnogo večji. Kljub temu, da so učitelji svoje potrebe jako skrčili, še vedno primanjkuje, oziroma nedostaja. Ker ne zadostuje mesečna plača, treba se je obrniti še kam drugam, da se še kaj prisluži s postranskimi dohodki. In to je tista zapreka, ki ovira učitelja, da se ne more tako intenzivno posvečati vzgoji mladine, kakor bi to storil iz srca rad. Navzlic bednim razmeram pa se je učiteljstvo pokazalo ravno v teh burnih časih, da izvršuje svojo nalogo vestno in častno.

Ozrmo se na bojišče. Naši hrabri kranjski fantje in možje so že neštokrat dokazali pred sovražniki, da so res železni branik naše močnejše Avstrije. Z obćudovanja vredno vztrajnostjo prenašajo vse napore in ovire, znak globoke vdanosti do cesarja in domovine.

Ali ni ta vdanost tudi zaslugi šole — učiteljstva? Učitelj je oni, ki je prvi budil v mladih srcih ljubezen do cesarja in domovine, vsadil jo je tako globoko v srca, da je ostala neizbrisna, kar izpričuje junaštvo naših bojevnikov.

Učitelje pa so tudi uvrstili v bojne vrste. Vdano so poprijeli za orožje in odšli brant domovino. Ramo ob rami so šli z nekdanjimi učenci neustrašeni v boj za cesarja in domovino, da tudi dejansko pokažejo, kar so doslej pričali le v besedi. Tako oni, ki jih je poklicala domovina v boj.

A tudi doma ostalo učiteljstvo ne drži križem rok, marveč pridno pomaga pri dobrodelnih napravah in nabiranjih, ter je tako deležno pri brambi domovine.

Vse te zasluęe kranjskega učiteljstva ne smejo in ne morejo ostati zgolj na papirju; upajmo, da mu bodo višji krogi, ki vse to vidijo in znajo ceniti njegovo delo, po vojni prihiteli na pomoč in ga rešili iz bednega stanja. Učitelji bodo smeli zahtevati po vsej pravici od domovine, da jim prizna zasluęeno plačilo, ker tudi oni so bili bojevniki, ki so se pokazali velike in močnejše na bojnem polju in v zaledju.

Razglas o preureditvi prodaje moke.

Ker so se v zadnjem času pri prodaji moke vršile nepravilnosti, katerih nikakor ni mogoče pripisovati začasni pichi množini moke, odreja mestni magistrat sledeče: 1. Vse krušne izkaznice se bodo za prodajo moke opremile z rdečimi številkami in sicer za vsak okraj posebej. 2. Vsakemu posameznemu prodajalcu moke se bode v vsakem posameznem okraju nakazalo gotovo število močnih izkaznic. Tozadevne številke doka moko izključno le pri onem trgovcu, katerega je odkazana dotična številka glasom spodaj natisnjene razporedbe. Prodajalcem moke je strogo propo-

vedeno, predati moko na druga, kakor na njih odkazane številke. 3. Stranke morajo v svrhu nakupa moke odrezati spodnje, na moko se glaseče dele krušnih izkaznic, na katerih so na levi strani natisnjene številke. Prodajalec moke na mora odvrezi stranki prvi teden le desno polovico močne izkaznice, tako da ostane levi, s tekočo številko opremljeni del močne izkaznice. Šele drugi teden in pri drugi oddaji moke se sme in mora odvrezi stranki tudi levi del močnih izkaznic. 4. Vsakokratna razpoložljiva množina moke se bode objavila vsak teden posebej in so prodajalci moke upravičeni in obvezani, oddajati strankam le vsakokrat na močno izkaznico odpadajočo množino moke. 5. Vsak trgovec z moko mora razobesiti na svoji trgovini zaznamek trgovin z moko, ter je obvezan, moko njemu odkazanim strankam prodajati vsak dan, tako, da je vsaki stranki omogočeno, nakupiti moko poljubni dan v tednu. Na ta način bode mogoče preprečiti vsak naval pred trgovinami. 6. Stranke pa se v lastnem interesu opozarjajo, da pridejo po krušne izkaznice h krušni komisiji in ne na magistrat, ker se sicer lahko primeri, da se jim bode nakazala moka v drugem in ne v lastnem okraju. Končno se pripomni, da se je pri nakazilu strank na posamične trgovce, po možnosti oziralo na to, da posameznim strankam ne bo treba hoditi predaleč po moko, vsaki udobnosti pa ni bilo mogoče ustreči in posebno stranke iz predkrajev bodo morale kupovati moko v onih trgovinah, ki so na glavnih cestah, kamor morajo iti itak vsaj enkrat na teden po drugih opravkih. Namen predstojne preureditve prodaje moke je, da dobe vse stranke na vsako močno izkaznico enako množino moke, vsled česar se bo vsako nasprotno ravnanje nemudoma naznanilo pristojni kazenski oblasti.

Moko bodo prodajali:

V I krušnem okraju:

Št. 1—600 g. Ravhekar. Predškofija 20; št. 601—1200 g. Šober. Vodnikov trg 2; št. 1201—1800 g. Jerman. Poljanska cesta 5; št. 1801—2400 g. Fridrich. Poljanska cesta 33; št. 2401—3000 g. Mehle. Ambrožev trg 2; od št. 3000 naprej g. Špenko. Kopitarjeva ulica 1.

V II krušnem okraju:

Št. 1—1700 g. Zorman. Stari trg 34; št. 1701—2300 g. Držaj. Sv. Florijana ulica 25; št. 2301—3301 g. Zorc. Sv. Florijana ulica 26; št. 3301 do 4100 g. Tomc. Karlovska cesta 14; št. 4101—4800 g. Ševar. Sv. Jakoba trg; od št. 4801 naprej gosp. Vreček. Mestni trg 24.

V III krušnem okraju:

Št. 1—1600 g. Jelačin. Rimska cesta 1; št. 1601—2600 g. Jelačin. Krakovski nasip; št. 2601—3400 g. Žetko. Emonska cesta 10; od št. 3400 naprej Velkavrh. Rimska cesta št. 3.

V IV krušnem okraju:

Št. 1—1000 g. Leskovec & Meden. Jurčičev trg; št. 1001—2000 g. Elbert. Kongresni trg 14; št. 2001 do 2800 g. Ješe. Rimska cesta 8; št. 2801—3800 g. Stacul. Šelenburgova ulica 4; od št. 3801 naprej Fajdiga. Križevniški trg.

V V krušnem okraju:

Št. 1—600 g. Polak. Sv. Petra cesta 7; št. 601—1200 g. Fabjan. Prešernova ulica 14; št. 1201—1800 g. Krivec. Dunajska cesta 4; št. 1801—2400 g. Planinšek. Dunajska cesta 22; 2401—3000 g. Holzer. Dunajska cesta 10; št. 3001—3600 gosp. Grummer. Sodna ulica 12; št. 3601 do 4200 g. Stupica. Sodna ulica 7; št. 4201—5400 g. Sark. Marije Terezije cesta 13; od št. 5401 naprej g. Zorc. Dunajska cesta 36.

V VI krušnem okraju:

Št. 1—1000 g. Jerše. Sv. Petra cesta 12; št. 1001—1800 g. Mencinger. Sv. Petra cesta 42; št. 1801 do 3300 g. Mencinger. Resljeva cesta 3; št. 3301—3900 g. Oman. Radekega cesta 2; od št. 3901 naprej gosp. Simončič. Sv. Petra cesta 44.

V VII krušnem okraju:

Št. 1—300 g. Suva. Zgornja Šiška; št. 301—600 g. Jelačin. Zgornja Šiška; št. 601—1100 g. Pogačar. g. Zgornja Šiška; št. 1101—2100 g. Zorman. Spodnja Šiška 91; št. 2101 do 3100 g. Simončič. Spodnja Šiška 2; št. 3101—3600 g. Bergant. Spodnja Šiška 63; št. 3601—4200 g. Pretmar. Spodnja Šiška 34; št. 4201—4800 g. Glavič. Spodnja Šiška 23; št. 4801 do 5800 g. Pintar. Spodnja Šiška 26; št. 5801—6800 g. Košir. Spodnja Šiška 166 od št. 6801 naprej g. Skubic. Spodnja Šiška 199.

V VIII krušnem okraju:

Št. 1—2400 g. Šarabon. Zaloška cesta 1; št. 2401—3000 g. Šarabon. Martinova cesta 14; št. 3001—4000 g. Mencinger. Martinova cesta 13;

št. 4001—4600 g. Brajer. Martinova cesta; št. 4601—5200 g. Kugovnik. Zaloška cesta, Novi Vodmat; št. 5201—5800 g. Troha. Zaloška cesta, Novi Vodmat; št. 5801—6800 g. Zorman. Zaloška cesta, Novi Vodmat; od št. 6801 naprej g. Sušnik. Zaloška cesta 21.

V IX krušnem okraju:

Št. 1—1000 g. Klemenc. Dolenjska cesta 13; št. 1001—2000 g. Marčenc. Dolenjska cesta 20; od št. 2001 naprej g. Foikar. Dolenjska cesta 21.

V X krušnem okraju:

Št. 1—800 g. Robežnik. Vič; št. 801—1600 g. Marn. Glince 141; št. 1601—2300 g. Javornik. Glince 136; št. 2301—3000 g. Jelačin. Glince 3; št. 3001—3700 g. Bartel. Rožna dolina 110; št. 3701—4400 g. Končan. Rožna dolina 191; od št. 4401 naprej g. Jeločnik. Rožna dolina 148.

1. Oddaja moke trgovcem. Trgovci, katerih imena so natisnjena na plakatih, so dobili moko že danes.

2. Oddaja moke pekcom. Pekom se oddaja moka v ponedeljek, dne 2. oktobra ob pol 9. dopoldne v mestni posetovalnici.

3. Prodaja moke strankam. Trgovcem danes izdano moko je prodajati strankam šele od torka dne 3. oktobra naprej in sicer izključno le na novo numerirane krušne izkaznice.

4. Koliko se dobi prihodnji teden moke na krušno izkaznico. Na vsakih desnih deset odrezkov krušne izkaznice, ki so določeni za 1/2 kg moke, se dobi od torka t. j. od 3. oktobra naprej 1/2 kg črne ržene moke.

5. Katere odrezke krušnih izkaznic je odvzeti strankam prihodnji teden. Od torka, dne 3. oktobra naprej je odvzeti strankam za 1/2 kg ržene moke desnih deset odrezkov, ki so določeni za 1/2 kg moke. Levih deset odrezkov in pa rdečo številko je pustiti stranki za nakup moke za drugi prihodnji teden t. j. za čas od 9. do 15. oktobra.

6. Kakšna je sedaj kontrola o prodaji moke. Vsak trgovec ima določeno gotovo število močnih izkaznic. Ker dobi ravno toliko moke in zdroba, ne more in ne sme oddati moke na druge kakor njemu odkazane številke, ker mu mora sicer zmanjkati moke za odkazane stranke. V tem slučaju je odgovoren tako stranki, kakor tudi magistratu.

Najvažnejše spremembe poštne predpisov.

Veljavne od 1. oktobra.

1. Pisma so dovoljena tudi, če so težja kakor 250 g. Teža pisma je za naprej le v toliko omejena, kolikor to zahteva njih pošto - službeni manipulacija (vlaganje v svežnje, pisemske vreče in slično). To velja tudi za promet z O (Ogrsko), B. H. (v Bosno in Hercegovino) in N. (Nemčijo). Za poštne proste dopise ostane v veljavi dosedanja omejitev teže (2 in pol kg v tuzemstvu in v prometu z Bosno - Hercegovino, 1 kg v prometu z Ogrsko).

2. Za tiskovine znaša v bodoče najvišja teža 2 kg. (Velja tudi v prometu z O., B. - H. in N.). Ali je treba tiskovino odpremljati nujno (t. j. kakor pisma in poštne dopisnice), določa za naprej odpošiljatelj s tem, da plača dotični povizek z nujnostno znamko. Pri tiskovinah, ki so zavite na okroglo, nujno odpravljanje ni dopustno. (Velja tudi v prometu z O., B. - H. in N.) Nenujne tiskovine se ne morejo vknjižiti. Omejitev teže na 2 kg, ki je določena za tiskovine, velja tudi za poštne proste in poštne obvezne tiskovine uradnega prometa.

3. Poslovni papirji so odsedaj dovoljeni v tuzemskem prometu, v prometu z O., B. - H. in N. pod enakimi pogoji, kakor v svetovnem poštnem prometu.

4. Za blagovne vzorce znaša v prihodnje najvišja teža 500 g. (Velja

tudi v prometu z B. - H. in N.; v prometu z O. ostane dosedanja omejitev teže na 350 g.) Kot blagovni vzorci se smejo pošiljati tudi male množine blaga in mali predmeti sploh, celo če imajo kupno ali trgovsko vrednost. (Velja tudi v prometu z O., B. - H. in N.)

5. Vrednostna pisma se smejo za naprej zavijati le v pisemske zavitke (ne v zavojni papir). Pri zaprti predanih vrednostnih pismih je v bodoče označba vrednosti dana odpošiljatelju na prosto voljo z utesnitvijo, da naj označena vrednost ne presega navadne vrednosti pošiljke. Le pri kurznih vrednostnih papirjih, ki se glase na imetnika, in pri drugih vrednostnih papirjih in listinah (vložne knjižice, menice, zadolžnice i. dr.) ostanejo v veljavi dosedanja določila o označbi vrednosti.

Pri vrednostnih pismih zadošča označba vrednosti s številkami. Odprta predaja vrednostnih pismem je dovoljena le, če vsebujejo tuzemske bankovce v večji vrednosti kakor 1200 kron. Odprto smejo predajati vrednostna pisma kakor dosedaj le zasebniki. (Te določbe veljajo tudi v prometu z O., B. - H. in N.)

6. Najvišja teža za zavitke se zniža na 20 kg. Zavtor s pečatnim voskom je potreben pri zavitkih z denarjem ali vrednostnimi papirji, zavtor s pečatnim voskom ali svinčnim zalivkom pri zavitkih z označeno vrednostjo čez 600 kron ali takih, ki vsebujejo brez ozira na označbo vrednosti zlato ali srebro, zlato ali srebne predmete ali kovane dragotine. (Tudi v prometu z O., B. - H. in N.) — Kot razsežni se smatrajo tudi zavitki, ki vsled pritiska lahko trpe škodo in so pri teži največ 5 kg daljši ko 1 m in 5 cm in presega pri tem širino in globino skupno 40 cm.

Zaznamek »na lastno nevarnost« pri nezadostnem zunanem ovoju ni več dovoljen. — Taki zavitki se vselej vračajo odpošiljatelju. Omejitev na 10—20 kg, ki je določena za zavitke sploh, velja tudi za poštne proste in poštne obvezne zavitke uradnega, ne pa za one pošto-službenega prometa.

7. Pri poštne povzetjih se zaračuna mesto opravnine predložila pristojbina in pošto - nakaznična pristojbina. Za pošto povzeta velja obvezno frankovanje. Predložila pristojbina se plača s primernimi pisemskimi znamkami, ki se prilepijo pri pisemskih pošiljkah na njih naslovno stran, pri zavitkih na desno na sprednji strani pošne spremnice. (Tudi v prometu z O. in B. - H. in N.)

8. S poštne nalogo se more pošiljati samo ena terjatvena listina. Več obrestilnic, ki spadajo k isti vrsti vrednostnih papirjev, se pa smatra samo za eno terjatveno listino. (Velja tudi v prometu z O., B. - H. V prometu z Nemčijo ostane kakor dosedaj.) Poštne naloge na več kakor 1000 kron niso več dopuščeni.

9. Kot skladnine prosti dnevi so določeni: dnevi, ko dospe zavitek na poštne urad, neposredno sledeča dva dneva in dan, ko se zavitek dvigne.

10. Nujno dostavljanje se izvrši lahko tudi na zahtevo naslovljenca. Prejemnik mora plačati v tem slučaju enake pristojbine, kakor odpošiljatelj pri predaji. Pri nujnem dostavljanju izven poštne kraja se potnina, ki jo mora plačati odpošiljatelj ali prejemnik, ne računa več po oddaljenosti oddajnega poštne kraja od kraja, kjer se izroča, ampak je določena s povprečnim zneskom 1 K 50 vin.

11. Pri odklonitvi prejema sme prejemnik v bodoče zaznamovati samo dejstvo odklonitve prejema. Utemeljevanja ne sme pristaviti. Zaznamki v pismenah, ki poštneemu uslužbencu niso znane, se smatrajo kot nedopustni. Nedopustne zaznamke mora poštne urad napraviti nečitljive. Naknadna odklonitev prejema je pri navadnih pisemskih pošiljkah le takrat dovoljena, če so zaprte. Zatorej je taka odklonitev v bodoče izključena ne samo pri poštne dopisnicah kakor sedaj, ampak tudi pri

tiskovinah, poslovnih papirjih in blagovnih vzorcih.

12. Zavitki, ki so javljeni kot nevročljivi, se ne smejo pošiljati nazaj, predno ne dospe obvestilo predajnega urada, ki vsebuje odpošiljateljevo odredbo itd. Ako ne dospe obvestilo v primernem roku, odkar je bilo doposlano naznanilo o nevročljivosti (približno 14 dni), se mora predajni poštne urad opozoriti na rešitev.

13. Dodatna in povratna poštne na se ne zaračuna več za vrednostna pisma.

14. Za poštne obvezne sodna pisma veljajo v prihodnje navadne pisemske pristojbine; prejemnik mora torej plačati:

za pismo do 20 g 15 vin;

za vsakih nadaljnjih 20 g 5 vinarjev več.

V bodoče so predajni poštne uradi dolžni, tehtati sodna pisma. Sodnih pismem z najnižjo stopnjo teže ni treba posebej zaznamovati, na težjih sodnih pismih pa je treba na gornjem robu naslovne strani opozorljivo zaznamovati stopnjo teže s številkami (na primer čez 20—40 z 2, čez 40—60 s 3 itd.).

15. Za železnična obvestila znaša pristojbina 15 vin. za vsak kos.

16. Nabirnine za nabiranje v službi selskega pismonoše se opuste.

17. Glede časniške službe je določeno od 1. oktobra 1916 naprej sledeče:

1. Kot časniki se ne smatrajo več in veljajo torej splošni razpošiljalni pogoji in pristojbine za tiskovine glede vseh onih tiskopisov, ki služijo samo v reklamne in kupcijske namene, tako hosebno: časniki in časopisi, ki vsebujejo izključno oznanila ali oglase (anonce), časniki in časopisi, ki so v prevesni meri anončni listi in katerih politični, zabavni in poročilni del je le postranski; časniki in časopisi, katerih vsebina v glavnem ali očitno služi samo za priporočilo ene ali več trgovin ali podjetij; nadalje, tudi če izhajajo v obliki časnikov ali časopisov, kurzni listi in kurzna poročila vsake vrste, trgovske okrožnice, blagovni sezname, cenovni izkazi, cenovniki, katalogi, prospekti, koledarji, volilni oklici in slično.

2. Ti se torej ne smejo razpošiljati proti časniškim pristojbina, ki veljajo za časnike in ki jih je treba plačati v časniških znamkah.

3. Prehodno se pa dovoli razpošiljanje takih tiskovin na način, naveden pod 2) do vštete 31. oktobra 1916. (Te določbe veljajo tudi za promet z O. in B. - H.)

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

1 steklenica 2-40 K

Modni salon F. Barborič

A. Milder nasled.

Ljubljana, Mestni trg šte. 7.

priloga svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih in velour klobukov, kinčanih

in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Najnižje cene. Dobro blago!

Priloga tvoje in ceno.

Karel Linhart

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihale s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilnik.

Nikljaste vojne ure, ure v zapornicah z radijem kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur „Omega“ po najnižjih cenah. 131

Popravila se izvršujejo najbolje.

10 letna garancija.

Že 5 milijonov v rabi.

strojev v pripravi in luksuz opremlj, barva lesa poljubna, vsi stroji vežejo (stikajo), krpačo perilo in nogavice, ter šivajo naprej in nazaj. Pouk v voženju brezplačen v hiši. Zaloga si vsak lahko ogleda ter posamezne sisteme strojev poišče v trgovini

v LJUBLJANI, sv. Petra nasip 7, — blizu frančiškanskega mostu, na vodo, levo, 3. hiša.

šivalni stroj

se dela in pri:

JOSIP PETELINC-U

tovarniška zaloga „Gritzner“ in „Afrana“

Proda se valjati vseh vrst tlačil lastnikov delavskih in strojniki stroji opremljena velika

parna žaga z mlinom

ki leti 5 minut od železniške postaje nekoga mesta na Spod. Štajerskem, od katere pelje železniški tir k žagi. Podjetje je zvezano z interurbanom telefonom. Zraven pripada 15 orlov arodiranega semljača, zelo ugodno za stavbišče. Cena K 150.000. 3113

Ponudbe pod „dobro podjetje“ G. N. 3113 na upr. „Slov. Narod“.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1915:

K 268,243.476.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1916:

K 119,918.048.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 128

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Najkulturnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razv. loterije brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promete za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Frazjavo: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir

689

M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

KAVA!

Ze zmlata, že s sladkorjem in vsemi primesmi v kockah za 1/2 litra kave.

Ena taka kocka stane samo 30 vin.

500 kron plačam tistemu, kateri more reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in najboljša kava je gotova. — Po peti pošiljam najmanj 20 kock, to je 1 kg K 5-50; Ovoj se zaračuna po lastni ceni!

Pošilja se proti povzetju. Sprejem pa naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaša. 100 kock 5 kg znižana cena K 25.—

Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 5, Mestni trg št. 13, dvorišče, desno. 1956

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojnoscrtbene namene.

Ta denarna loterija ima 21.148 dobitek v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron.

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 5. oktobra 1916. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vorder Zeltamstrasse 5, po loterijah, tržnicah, pri državnih, poštah, brzojavnih in telegrafskih uradnih, pri menjalnicah itd. Igralni nadri za kupce srečk nastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Popirajte domačo industrijo! Stare nogavice se cenno dopolnjujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper tiganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. 123

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Prosim, oglejte si predležeče oblike nog in ne bodete prišli ležko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka. 61 Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska obuvanja, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4.**Gonoktein.**

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črvenemu in mehurnemu katarju i. t. d.

GONOKTEIN je upeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. Janovskega. Na nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil i. t. d.

Vseučilišni docent dr. ER. KLAUSNER, I. asistent nemške dermatologijske klinike v Pragi je v svojem predavanju pred zdravnikom na univerzi poudarjal izvrstno učinkovanje Gonokteina ter ga posebno priporočal kot izborni balsamikum, ker ne draži želodca niti ledvic. 2130

M. U. dr. J. grof ROSSIGOLI, občinski zdravnik v Kaštelu starem piše: V mnogih slučajih akutnega kapavca zapisal sem Gonoktein in uvidel sem, da je izvrstni antigonorhoicum, ker ne kviri želodca in ne ledvic.

Dobi se po vseh večjih lekarnah. Škatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Leksarna Truhovec, Zagreb: Leksarna »Salvator«, S. Matotičev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij »NERA« Praga-Vrbovec 582.

Dobavitelj: vojnega ministrstva in Vojno - zdravstvenega zvezanja.

G. F. Jurásek :

uglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev.

2073 Ugodna zamena in 10letno jamstvo.

Specialni zavod za uglaševanje ter popravljanje vseh glasbil.

Uglaševalec v »glasbeni matel« ter v vseh slovenskih zavodih.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.